

P O L S K I
FADN

SYSTEM ZBIERANIA I WYKORZYSTYWANIA
DANYCH RACHUNKOWYCH Z GOSPODARSTW ROLNYCH

Wyniki standardowe uzyskane przez gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2007 roku

**REGION FADN 800
MAŁOPOLSKA I POGÓRZE**

Część I. Wyniki standardowe

WARSZAWA 2009

Wyniki standardowe uzyskane przez gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2007 roku

**REGION FADN 800
MAŁOPOLSKA I POGÓRZE**

Część I. Wyniki standardowe

OPRACOWAŁ:

mgr inż. Rafał Tarasiuk

Warszawa 2009

Redakcja techniczna

Dariusz Osuch

Renata Płonka

Projekt okładki

Dział Wydawnictw

ISBN 978-83-7658-032-6

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

- Państwowy Instytut Badawczy

Zakład Rachunkowości Rolnej

00-950 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. nr 984

Tel.: (0 22) 505 44 39

Tel./faks: (0 22) 826 93 22

E-mail: portal@fadm.pl

Internet: www.fadm.pl; www.polskifadm.eu

Spis treści

Wstęp	5
1. Uwagi ogólne.....	6
1.1. Podstawowe informacje o FADN	6
1.2. Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych	8
1.3. Zakres podmiotowy FADN.....	9
1.4. Wybór próby gospodarstw rolnych z pola obserwacji FADN	10
1.5. Zakres przedmiotowy FADN.....	11
1.6. Sposób prezentacji wyników obliczonych na podstawie danych rachunkowych FADN.....	12
2. Szczegółowy opis zmiennych systemowych zawartych w „Wynikach Standardowych FADN”	14
2.1. Opis zmiennych w „Wynikach Standardowych FADN”	14
2.2. Schematy obliczania kategorii ekonomicznych	28
3. Uwagi do Wyników Standardowych FADN	36
3.1. Informacje o zbieraniu danych rachunkowych w Polsce	36
3.2. Zbiór gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość w ramach Polskiego FADN.....	37
4. Wyniki standardowe uzyskane przez gospodarstwa rolne prowadzące rachunkowość w 2007 r.	39
4.1. Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych.....	39
4.2. Grupowanie gospodarstw rolnych według wielkości ekonomicznej	46
4.3. Grupowanie gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych.....	53
Literatura	60

Wykaz skrótów

AWU	- jednostka przeliczeniowa pracy ogółem (ang. Annual Work Unit).
c.u.	- jednostka monetarna (ang. currency unit).
CAP	- Wspólna Polityka Rolna (ang. Common Agricultural Policy).
COP	- specjalizujące się w produkcji zbóż, roślin oleistych i białkowych (ang. Specialist cereals, oilseed and protein crops).
DG-AGRI	- Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa (ang. Directorate-General for Agriculture).
EC	- Komisja Europejska (ang. European Commission).
ESU	- europejska jednostka wielkości (ang. European Size Unit).
EU	- Unia Europejska (ang. European Union).
EUR	- oznaczenie systemowe jednostki monetarnej o nazwie „euro”.
euro	- jednostka monetarna, obowiązująca w większości krajów członkowskich Unii Europejskiej.
EUROSTAT	- Urząd Statystyczny Unii Europejskiej.
FADN	- Sieć Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych (ang. Farm Accountancy Data Network).
FWU	- jednostka przeliczeniowa pracy członków rodziny (ang. Family Work Unit).
GUS	- Główny Urząd Statystyczny.
IERiGŻ-PIB	- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy.
LFA	- obszary o niekorzystnych warunkach gospodarowania - ONW (ang. Less Favoured Areas).
LU	- jednostka przeliczeniowa zwierząt (ang. Livestock Unit).
Polski FADN	- System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych.
SGM	- standardowa nadwyżka bezpośrednia (ang. Standard Gross Margin).
UAA	- ziemia użytkowana dla celów rolniczych = użytki rolne (ang. Utilized Agricultural Area).

Wstęp

Na podstawie obowiązków nałożonych przez Ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 3 poz. 20 z 2001 r. z późniejszymi zmianami) w 2007 r. w utworzonej komputerowej bazie danych znajdowało się 1 440 zestawów danych rachunkowych z regionu FADN 800 Małopolska i Pogórze. Zbieranie danych z indywidualnych gospodarstw rolnych Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy zlecił w tym regionie czterem wojewódzkim ośrodkom doradztwa rolniczego. W 21 gospodarstwach indywidualnych rachunkowość była prowadzona pod kierunkiem audytorów Zakładu Rachunkowości Rolnej, a 6 ankiet dotyczących gospodarstw posiadających osobowość prawną wykonali pracownicy ośrodków doradztwa rolniczego w ramach indywidualnych zleceń.

Po przeprowadzonych testach jakości danych obliczono wyniki¹ dla 1 405 gospodarstw rolnych (w tym dla 1 399 indywidualnych gospodarstw rolnych oraz 6 gospodarstw posiadających osobowość prawną) o wielkości ekonomicznej równej lub większej 2 ESU. Z powodu różnic między strukturą rzeczywistą a strukturą teoretyczną próby, jaka została określona w rozporządzeniu Komisji, opracowano nowe wagi, po to aby powyższy zbiór był w pełni reprezentatywny dla 129 748 gospodarstw [10].

Opracowanie składa się z trzech podstawowych części:

1. Wstępnej, charakteryzującej Sieć Danych Rachunkowych Gospodarstw Rolnych (FADN).
2. Metodycznej, zawierającej wyjaśnienia rachunku wyników.
3. Statystycznej, zawierającej dane statystyczne nazywane „Wyniki Standardowe FADN, poziom I” (ang. Standard Results), dla grup gospodarstw rolnych, ustalonych na podstawie trzech kryteriów grupowania: wielkości ekonomicznej, typu rolniczego i powierzchni użytków rolnych. Wyniki Standardowe zawierają około 120 zmiennych charakteryzujących sytuację ekonomiczno-finansową gospodarstw rolnych w roku obrachunkowym.

Opracowane wyniki są w pełni zgodne z pojęciami i kategoriami ekonomicznymi, prezentowanymi w wynikach standardowych FADN Dyrekcji Generalnej do Spraw Rolnictwa UE (DG-AGRI).

Parametry wartościowe dotyczące produkcji, kosztów i inwestycji są kategoriami netto (bez VAT). Pomimo ustawowego zwolnienia podmiotowego od podatku od towarów i usług, nazywanym w skrócie VAT, rolnicy prowadzili w 2007 r. ewidencję zdarzeń w standardzie umożliwiającym ustalenie wartości netto oraz kwoty VAT.

W opracowaniu wartości pieniężne wyrażone są w polskich jednostkach monetarnych – złotych (PLN).

¹ W sprawozdaniach z gospodarstw rolnych przekazanych do Komisji Europejskiej są zawarte nominalne wartości dopłat bezpośrednich (JPO i UPO).

1. Uwagi ogólne

1.1. Podstawowe informacje o FADN

FADN to europejski system zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych, którego formalne kształtowanie rozpoczęło się w 1965 r.

FADN był tworzony etapowo w miarę poszerzania Unii Europejskiej, na podstawie Rozporządzenia Rady EWG nr 79/65/EEC z dnia 15 czerwca 1965 r. w sprawie utworzenia sieci zbierania danych rachunkowych dotyczących dochodów i działalności gospodarstw rolnych w Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej [18]. W początkowej fazie (etap I) system zaistniał w sześciu krajach założycielskich (Belgii, Francji, Holandii, Luksemburgu, Niemczech i Włoszech), a po poszerzeniu w 1973 r. (etap II) także w Wielkiej Brytanii, Irlandii i Danii. Od 1981 r. (etap III) dodatkowo w Grecji, od 1986 r. (etap IV) do badań włączono Hiszpanię i Portugalię, a od 1995 r. (etap V) Finlandię, Szwecję i Austrię. Od 1 maja 2004 r. (etap VI) do systemu FADN weszły także: Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia, Republika Czeska i Węgry, a od 1 stycznia 2007 r. (etap VII) Rumunia i Bułgaria.

Od 2007 r. FADN funkcjonuje na terenie 27 krajów członkowskich UE. Przebieg rozszerzenia zasięgu FADN ilustruje Mapa 1-1.

Mapa 1-1 **Etapy tworzenia FADN w Europie**

Unikalność FADN polega na tym, że gromadzi on dane zaliczane do grupy wrażliwych, które opisują sytuację ekonomiczną i finansową gospodarstw rolnych.

Mając na uwadze założone cele, FADN bazuje na danych rachunkowych pochodzących z rachunkowości realizowanej w konwencji tzw. zarządczej. Odmiana tej rachunkowości znacznie wierniej odzwierciedla sytuację gospodarstwa rolnego niż rachunkowość finansowa². O wyborze konwencji rachunkowości zarządczej zdecydowała chęć podejmowania decyzji jak najbardziej adekwatnych do rzeczywistej sytuacji gospodarstw rolnych. W przeciwnym wypadku nawet najlepiej wypracowane warsztatowo decyzje odnosiłyby się do rzeczywistości wirtualnej.

W polu obserwacji FADN znajdują się gospodarstwa towarowe, mające zasadniczy udział w tworzeniu wartości dodanej rolnictwa. Za takie uznawane są gospodarstwa rolne, które mieszczą się w grupie gospodarstw wytwarzających w danym regionie FADN lub kraju członkowskiego co najmniej 90% wartości standardowej nadwyżki bezpośredniej (SGM). Dolny próg graniczny gospodarstwa rolnego zaliczanego do pola obserwacji FADN wyznaczany jest na podstawie sumowania wartości SGM z gospodarstw znajdujących się w krajowym rejestrze gospodarstw rolnych, poczynając od największych do momentu, aż ustalona zostanie wielkość ostatniego gospodarstwa, które wyczerpuje 90% wartości SGM w odpowiedniej jednostce administracyjnej.

Z powodu istniejących różnic w strukturze agrarnej poszczególnych krajów członkowskich, progi wielkości ekonomicznej, wyznaczające minimalną wielkość gospodarstw rolnych włączanych do pola obserwacji FADN, są różne.

Należy podkreślić, że FADN jest jedyną bazą danych, gdzie dane zbierane są według jednolitych zasad, a gospodarstwa tworzą statystycznie reprezentatywną próbę towarowych gospodarstw rolnych funkcjonujących na obszarze Unii Europejskiej.

² Rachunkowość finansowa podlega odpowiednim przepisom prawa, które są różne w poszczególnych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Jej zadaniem jest ocena sytuacji majątkowej i finansowej przedsiębiorstwa, a często bywa podstawą naliczania podatku dochodowego.

1.2. Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych

Zasady klasyfikacji gospodarstw zostały precyzyjnie określone i po raz pierwszy formalnie ustanowione Decyzją Komisji (EWG) 78/463/EEC z dnia 7 kwietnia 1978 r. [2]. Według tych zasad gospodarstwa rolne funkcjonujące na terenie Wspólnoty klasyfikowane są najczęściej według dwóch kryteriów:

- wielkości ekonomicznej,
- typu rolniczego.

W podstawowej klasyfikacji gospodarstw rolnych mają zastosowanie następujące parametry ekonomiczne:

- standardowa nadwyżka bezpośrednia (SGM),
- europejska jednostka wielkości (ESU).

Standardowa nadwyżka bezpośrednia (SGM) jest nadwyżką wartości produkcji danej działalności rolniczej nad wartością kosztów bezpośrednich w **przeciętnych dla danego regionu warunkach produkcji**. W celu wyeliminowania wpływu zmian w produkcji (np. wywołanych złą pogodą) lub cen produktów i środków produkcji, do obliczeń przyjmowane są średnie z trzech lat odpowiedniego okresu, na podstawie uśrednionych danych rocznych z danego regionu. Z tego właśnie powodu, pojęcie nadwyżki bezpośredniej zostało uzupełnione terminem „standardowa”.

Współczynniki SGM są obliczane dla każdego regionu statystycznego i dla każdej prowadzonej działalności w odniesieniu do 1 ha uprawy lub 1 sztuki zwierzęcia. W Unii Europejskiej są regiony SGM, dla których wylicza się SGM dla 138 działalności.

Tak duża liczba pozycji w zestawach standardowych nadwyżek bezpośrednich odzwierciedla nie tylko zróżnicowanie rolnictwa w Unii Europejskiej, ale także ukazuje poziom stosowanej szczegółowości, zapewniający porównywalność dostarczanych wyników, a tym samym realnie odzwierciedlający sytuację w rolnictwie.

Europejska Jednostka Wielkości (ESU) jest parametrem służącym do określania wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego ustalonej na podstawie standardowych nadwyżek bezpośrednich gospodarstwa. Jedno ESU odpowiada równowartości 1200 euro.

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego stanowi jedno z kryteriów używanych dla charakteryzowania gospodarstwa rolnego we Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych. Jest ona określana na podstawie sumy wartości standardowych nadwyżek bezpośrednich (SGM) wszystkich działalności występujących w gospodarstwie.

Typ rolniczy gospodarstwa jest kolejnym kryterium stosowanym w klasyfikacji gospodarstw rolnych. Jest on określany na podstawie udziału poszczególnych działalności w tworzeniu ogólnej wartości standardowej nadwyżki bezpośredniej (SGM) gospodarstwa.

W zależności od pożądanego stopnia dokładności, typy rolnicze gospodarstw są dzielone na:

- 8 typów ogólnych i grupę gospodarstw niesklasyfikowanych (oznaczanych z użyciem jednego znaku),
- 17 typów podstawowych (oznaczanych z użyciem dwóch znaków),
- 50 typów szczegółowych (oznaczanych z użyciem trzech znaków),
- podtypy 50 typów szczegółowych (oznaczanych z użyciem czterech znaków).

Współczynniki SGM liczone są okresowo na podstawie średnich danych z trzech kolejnych lat w wydzielonych regionach krajów członkowskich. Komisja UE ustala listę działalności rolniczych, dla których konieczne jest policzenie SGM. Lista, dla której obliczono SGM'2002, obejmuje 138 działalności rolniczych.

1.3. Zakres podmiotowy FADN

Minimalny próg określający gospodarstwo jako towarowe (oznacza to włączenie gospodarstwa do badań) wyrażony jest w ESU. Wielkość ta jest ustalana dla każdego kraju członkowskiego oddzielnie i zmienia się w czasie, zgodnie z ewolucją struktury i siły ekonomicznej gospodarstw rolnych (patrz: Tabela 1.3-1).

Tabela 1.3-1 Minimalne progi wielkości ekonomicznej i liczebność próby FADN w poszczególnych krajach członkowskich w 2007 r.

Kraj	Dolny próg wielkości ekonomicznej ESU	Liczba gospodarstw w próbie szt.	Struktura %
Austria	8	1 800	2,1
Belgia	16	1 200	1,4
Bułgaria	1	2 000	2,4
Cypr	2	500	0,6
Czechy	4	1 300	1,5
Dania	8	2 250	2,7
Estonia	2	500	0,6
Finlandia	8	1 150	1,4
Francja	8	7 320	8,7
Grecja	2	5 500	6,5
Hiszpania	2	9 706	11,5
Holandia	16	1 500	1,8
Irlandia	2	1 300	1,5
Litwa	2	1 000	1,2
Luksemburg	8	360	0,4
Łotwa	2	1 000	1,2
Malta	8	400	0,5
Niemcy	16	6 360	7,5

Kraj	Dolny próg wielkości ekonomicznej ESU	Liczba gospodarstw w próbie szt.	Struktura %
Polska	2	12 100	14,3
Portugalia	2	2 300	2,7
Rumunia	1	1 000	1,2
Słowacja	8	600	0,7
Słowenia	2	900	1,1
Szwecja	8	1 000	1,2
Węgry	2	1 900	2,2
Wielka Brytania	16	2 500	3,0
(w tym: Irlandia Północna)	(8)	(320)	0,4
Włochy	4	17 000	20,1
Razem FADN UE		84 446	100

Źródło: Rozporządzenie Komisji nr 800/2007 z 6 lipca 2007 r. zmieniające Rozporządzenie nr 1859/82 dotyczące wyboru gospodarstw przekazujących dane do celów określania dochodów gospodarstw rolnych [7].

1.4. Wybór próby gospodarstw rolnych z pola obserwacji FADN

Agencje łącznikowe z poszczególnych krajów opracowują corocznie plany wyboru gospodarstw rolnych do badań w ramach FADN. Po ich opracowaniu i zaakceptowaniu przez Komitety Krajowe FADN, plany te są przekazywane do akceptacji przez Komitet Wspólnoty nadzorujący FADN.

Biorąc pod uwagę kryterium wielkości ekonomicznej czy typu rolniczego, obserwujemy wewnątrz pola obserwacji FADN duże zróżnicowanie gospodarstw rolnych.

Dla zapewnienia precyzyjnego odzwierciedlenia tego zróżnicowania w próbie badawczej Agencja łącznikowa dzieli pole obserwacji na warstwy. Pominięcie tej czynności w procesie wyboru próby, mogłoby spowodować brak właściwej reprezentacji niektórych rodzajów gospodarstw (np. dużych gospodarstw mlecznych w jednym regionie, czy małych gospodarstw produkujących owoce w innym regionie). W procedurze wyboru gospodarstw mają zastosowanie do warstwowania zbioru gospodarstw trzy kryteria:

- położenie regionalne,
- wielkość ekonomiczna,
- typ rolniczy.

1.5. Zakres przedmiotowy FADN

Dla potrzeb FADN zbieranych jest około 1 tys. różnych danych rachunkowych, dotyczących gospodarstwa rolnego. Odzwierciedlają one stan i strukturę składników majątkowych, a także stan i strukturę źródeł zobowiązań. Inne dane odzwierciedlają strukturę przychodów i kosztów na poziomie gospodarstwa rolnego. Szczególna uwaga zwrócona jest na elementy związane ze Wspólną Polityką Rolną (dotacje, kwoty i limity produkcyjne).

Zakres i format zbieranych danych rachunkowych w gospodarstwach rolnych dla potrzeb FADN, jest szczegółowo zdefiniowany w Rozporządzeniu Komisji 2253/2004/EEC z 23 grudnia 2004 r. [6]. Przepisy te zawierają obok szczegółowego wykazu zmiennych, także instrukcje dotyczące sposobu wypełniania tzw. sprawozdania z gospodarstwa rolnego FADN oraz definicje stosowanych pojęć. Sprawozdanie to składa się z 14 grup danych rachunkowych, zestawionych tematycznie w odpowiednie tabele (od A do N):

- Tab. A.** Informacje ogólne.
- Tab. B.** Struktura własnościowa ziemi użytkowanej rolniczo.
- Tab. C.** Zasoby i nakłady pracy własnej oraz najemnej.
- Tab. D.** Stan i wartość zwierząt.
- Tab. E.** Zakup i sprzedaż zwierząt.
- Tab. F.** Koszty.
- Tab. G.** Zasoby i gospodarowanie składnikami majątkowymi.
- Tab. H.** Zadłużenie.
- Tab. I.** Podatek od wartości dodanej (VAT).
- Tab. J.** Granty, subsydia i dopłaty wyrównawcze.
- Tab. K.** Produkcja roślinna i zwierzęca (bez zwierząt).
- Tab. L.** Kwoty i inne prawa.
- Tab. M.** Dopłaty bezpośrednie do upraw polowych.
- Tab. N.** Szczegóły zakupów i sprzedaży zwierząt.

1.6. Sposób prezentacji wyników obliczonych na podstawie danych rachunkowych FADN

Wyniki obliczone na podstawie danych FADN zgromadzonych w komputerowej bazie prezentowane są w zestawie statystycznym nazwanym „Wyniki Standardowe FADN-Poziom I”³. Zawierają one wartości średnie dla grup gospodarstw rolnych wyłanianych według typów rolniczych i wielkości ekonomicznej. W niniejszej publikacji zostały dodatkowo zamieszczone grupowania gospodarstw według powierzchni użytków rolnych.

Ze względu na obowiązujące zasady upowszechniania danych FADN dopuszczalne jest prezentowanie wyników z grupy obejmującej co najmniej 15 gospodarstw. W przypadku mniejszej liczebności wpisana jest „kropka” (kropka). Prezentowane są tylko ilości gospodarstw.

Tabela 1.6-1 Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych (TF8)

Typy rolnicze		Typy rolnicze podstawowe	
Symbol	Nazwa	Symbol	Nazwa
AB	Uprawy polowe	13	Zboża, oleiste i strączkowe
		14	Inne uprawy polowe
		60	Uprawy polowe ogrodnicze i trwałe, łącznie
C	Uprawy ogrodnicze	20	Uprawy ogrodnicze
D	Winnice	31	Winnice
E	Uprawy trwałe	32	Drzewa i krzewy owocowe (łącznie z cytrusowymi)
		33	Gaje oliwne
		34	Pozostałe uprawy trwałe, łącznie
F	Krowy mleczne	41	Bydło mleczne
G	Zwierzęta żywione w systemie wypasowym (bez krów mlecznych)	42	Bydło opasowe
		43	Bydło ogółem
		44	Owce, kozy i inne zwierzęta żywione w systemie wypasowym
H	Zwierzęta ziarnożerne	50	Zwierzęta żywione paszami treściwymi
I	Mieszane	71	Różne zwierzęta, z przewagą żywionych w systemie wypasowym
		72	Różne zwierzęta, z przewagą żywionych paszami treściwymi
		81	Uprawy polowe i zwierzęta żywione w systemie wypasowym, łącznie
		82	Różne uprawy i zwierzęta, łącznie

Zestawienie typów rolniczych TF8 jest kombinacją typów podstawowych, pochodzących z różnych typów szczegółowych, tworzącą w rezultacie osiem grup gospodarstw rolnych.

³ Struktura Wyników Standardowych FADN opisana w dokumencie Komitetu KE do spraw FADN; RI/CC 882 rev. 8. 1: Definitions of Variables used in FADN standard results [17], zamieszczonym na stronie: http://circa.europa.eu/Public/irc/agri/rica/library?l=/information_documentatio/basic_definitions/definitions_variables/ EN 1.0 &a=d [13].

Tabela 1.6-2 Grupowanie gospodarstw rolnych według wielkości ekonomicznej (ESU), klasyfikacja ES6

ES6		Rozmiar w ESU
bardzo małe	(XS)	ESU < 4
małe	(S)	4 ≤ ESU < 8
średnio- małe	(MS)	8 ≤ ESU < 16
średnio- duże	(ML)	16 ≤ ESU < 40
duże	(L)	40 ≤ ESU < 100
bardzo duże	(XL)	ESU ≥ 100

Z kolei Tabela 1.6-2 przedstawia sześć klas wielkości ekonomicznej gospodarstw rolnych (ES6) obowiązujących we Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych [5].

Tabela 1.6-3 Grupowanie gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych (UR)

Wyszczególnienie	Powierzchnia użytków rolnych w ha
bardzo małe (AXS)	UR < 5
małe (AS)	5 ≤ UR < 10
średnio- małe (AMS)	10 ≤ UR < 20
średnio- duże (AML)	20 ≤ UR < 30
duże (AL)	30 ≤ UR < 50
bardzo duże (AXL)	UR ≥ 50

Klasyfikacja gospodarstw rolnych według 6 klas powierzchni użytków rolnych wyrażonej w ha, jest rzadziej stosowana (patrz: Tabela 1.6-3) w typologii UE [4]. Tego grupowania także nie stosuje się w Wynikach Standardowych FADN. W publikacjach Komisji UE została ona wyparta przez grupowanie według parametrów ekonomicznych, ustalanych w ramach Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych.

2. Szczegółowy opis zmiennych systemowych zawartych w „Wynikach Standardowych FADN”

2.1. Opis zmiennych w „Wynikach Standardowych FADN”

Opisy poszczególnych kategorii ekonomicznych są zgodne z zawartymi w Wynikach Standardowych FADN⁴. Zawartość parametrów w poszczególnych tabelach nie zawsze odpowiada w pełni ich tytułom. W kolumnie „Symbol” zawarte jest alfanumeryczne, pięciodziankowe oznaczenie poszczególnych zmiennych w systemie informatycznym FADN.

„Wyniki Standardowe FADN” zawierają 10 grup tematycznych:

1. Populacja i próba gospodarstw.
2. Wybrane informacje o produkcji.
3. Wartość produkcji.
4. Koszty.
5. Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa.
6. Salda dopłat i podatków.
7. Dochód na gospodarstwo rolne.
8. Dochód na osobę.
9. Bilans na koniec roku obrachunkowego.
10. Wskaźniki finansowe.

Dla ułatwienia rozumienia poszczególnych parametrów zawartych w Wynikach Standardowych FADN, w dalszej części rozdziału zamieszczono objaśnienia poszczególnych zmiennych w porządku identycznym do prezentowanych wyników. Dodatkowo, w formie diagramów, zamieszczono szczegółowe schematy obliczeń wybranych parametrów prezentowanych w Wynikach Standardowych.

Tabela 2.1-1 Populacja i próba gospodarstw

Symbol	Zmienna	Sposób obliczenia, uwagi
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw	Suma parametrów wag poszczególnych gospodarstw w próbie.
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie	Liczba gospodarstw w próbie.
SYS04	Kurs wymiany jedn. monetarnej kraju członkowskiego na euro	Średni kurs wymiany krajowej waluty na euro w roku obrachunkowym. Obliczany jest jako średnia z miesięcznych kursów wymiany ważonych liczbą dni w miesiącu.

⁴ Patrz odnośnik 3 na stronie 12.

Tabela 2.1-2 Wybrane informacje o produkcji

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego, wyrażona w europejskich jednostkach wielkości.
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	Całkowite nakłady pracy ludzkiej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego = AWU wyrażone w jednostkach przeliczeniowych pracy = osobach pełnozatrudnionych = 2 200 godz./rok. [SE015 + SE020]
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	Całkowity czas pracy ludzi w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, wyrażony w godzinach. [SE016 + SE021]
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	Nakłady pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób nieopłaconych = FWU (głównie członków rodziny), wyrażony w jednostkach przeliczeniowych pracy rodziny = osobach pełnozatrudnionych rodziny.
SE016	Czas pracy własnej	godz.	Czas pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób nieopłaconych (głównie członków rodziny), wyrażony w godzinach.
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	Nakłady pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób opłaconych gotówką lub w naturze, wyrażony w jednostkach przeliczeniowych pracy = osobach pełnozatrudnionych.
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	Czas pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób opłaconych gotówką lub w naturze, wyrażony w godzinach.
SE025	Powierzchnia użytkowanych użytków rolnych	ha	Całkowity obszar ziemi użytkowanej rolniczo (użytków rolnych) = (UAA). Na tę powierzchnię składa się: ziemia własna, ziemia dzierżawiona na jeden rok lub dłużej, ziemia użytkowana na zasadzie udziału w zbiorze z właścicielem, a także ugory i odłogi. Nie uwzględnia się powierzchni uprawy grzybów, ziemi dzierżawionej na okres krótszy niż 1 rok, ziemi zalesionej i pozostałych gruntów (dróg, stawów, nieużytków, itp.). Powierzchnia wyrażona jest w hektarach (10 000 m ²).
SE030	Powierzchnia dzierżawionych użytków rolnych	ha	Powierzchnia ziemi dzierżawionej przez rolnika na podstawie umowy dzierżawnej na okres liczący co najmniej 1 rok (odpłatność regulowana w gotówce lub w naturze).
SE035	Zboża	ha	Pszenica zwyczajna, orkisz, pszenica twarda, żyto, jęczmień, owies, mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, pozostałe zboża.
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	Strączkowe na nasiona, ziemniaki, buraki cukrowe, zioła, oleiste i włókniste tącznie z nasionami, chmiel, tytoń, inne przemysłowe (tącznie z bawełną i trzciną cukrową).
SE042	Uprawy energetyczne	ha	Powierzchnia uprawy roślin energetycznych.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	Świeże warzywa, melony, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne (uprawiane w uprawie polowej lub pod osłonami wysokimi). Dotyczy powierzchni podstawowej (nie uwzględnia się powierzchni wszystkich zbiorów), nawet gdy praktykowane jest następstwo na tej samej powierzchni, w tym samym roku obrachunkowym. Nie uwzględnia się powierzchni uprawy grzybów.
SE050	Winnice	ha	Łącznie z młodymi nasadzeniami jeszcze nie plonującymi (bez szkótek).
SE054	Uprawy trwałe	ha	Sady owocowe i jagodowe (łącznie z sadami tropikalnymi), gaje oliwne, szkółki i pozostałe uprawy trwałe (wiklina, sitowie, bambus). Łącznie z młodymi nasadzeniami i trwałymi uprawami pod osłonami. Bez winogron. [SE055 + SE060 + SE065]
SE055	Sady	ha	Sady owocowe i jagodowe (łącznie z sadami tropikalnymi).
SE060	Gaje oliwne	ha	Drzewa oliwne.
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	Szkółki i pozostałe uprawy trwałe (wiklina, sitowie, bambus). Łącznie z młodymi nasadzeniami i uprawami trwałymi pod osłonami.
SE071	Uprawy pastewne	ha	Pastewne korzeniowe i kapustne, trawa w uprawie polowej, łąki, pastwiska trwałe i niepielęgnowane, pozostałe uprawy pastewne.
SE072	Odlogi	ha	Powierzchnia użytków rolnych, nieuprawiana w roku obrachunkowym, niekwalifikująca się do otrzymania dotacji i innego wsparcia finansowego.
SE073	Ugory	ha	Grunty orne czasowo nieużytkowane, które pozostają w dobrej kulturze oraz które kwalifikują się do otrzymania dotacji i innego wsparcia finansowego.
SE075	Lasy	ha	Obszary zadrzewione, lasy, plantacje topoli, łącznie ze szkółkami leśnymi. Obszar ten nie jest ujęty w pozycji „Powierzchnia użytkowanych użytków rolnych” (SE025).
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	Średnioroczny stan: koniowatych, bydła, owiec, kóz, trzody chlewnej i drobiu utrzymywanych w gospodarstwie rolnym, wyrażony w jednostkach przeliczeniowych zwierząt (LU) ⁵ . Nie są uwzględniane roje pszczół, króliki i pozostałe zwierzęta. Zwierzęta nie będące własnością gospodarstwa rolnego, utrzymywane w gospodarstwie na podstawie umowy także ujęte są dla określenia rocznego stanu posiadania zwierząt.

⁵ konie	:= 0, 8	krowy mleczne	:= 1, 0	lochy	:= 0, 5
cielęta na tucz	:= 0, 4	krowy wybrakowane	:= 1, 0	tuczniaki	:= 0, 3
cielęta < 1 rok	:= 0, 4	krowy pozostałe	:= 0, 8	trzoda pozostała	:= 0, 3
byczki 1 - 2 lata	:= 0, 7	matki kozie	:= 0, 1	brojlery	:= 0, 007
jałówki 1 - 2 lata	:= 0, 7	kozy pozostałe	:= 0, 1	kury nioski	:= 0, 014
byki ≥ 2 lata	:= 1, 0	matki owcze	:= 0, 1	drób pozostały	:= 0, 03
jałówki hodow.	:= 0, 8	owce pozostałe	:= 0, 1		
jałówki na tucz	:= 0, 8	prosięta	:= 0, 027		

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE085	Krowy mleczne	LU	Krowy (także samice bawole), które wycielity się i głównie utrzymywane są dla produkcji mleka z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi. Nie ujmuje się tu krów wybrakowanych.
SE090	Pozostałe bydło	LU	Pozostałe bydło (z wyjątkiem krów mlecznych).
SE095	Owce i kozy	LU	Matki kozie i pozostałe kozy, matki owcze i pozostałe owce.
SE100	Trzoda chlewna	LU	Prosięta, maciory, tuczniki i pozostała trzoda chlewna.
SE105	Drób	LU	Drób mięsny, kury noski i pozostały drób.
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	Wielkość produkcji ziarna pszenicy zwyczajnej i orkisz z jednego hektara wyrażona w decytonach na hektar (100 kg/ha).
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	Wielkość produkcji ziarna kukurydzy z jednego hektara wyrażona w decytonach na hektar (100 kg/ha).
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	Obsada zwierząt żywionych systemem wypasowym (przeżuwaczy), bez cieląt przeznaczonych na tucz, na 1 ha powierzchni paszowej. Suma średniej liczby jednostek przeliczeniowych (LU): bydła (bez cieląt opasowych) oraz owiec i kóz, przypadająca na 1 hektar roślin pastewnych uprawianych na użytkach rolnych. Do tej powierzchni zalicza się uprawy pastewne, ugory i odłogi. Parametr obsady zwierząt jest obliczany tylko dla gospodarstw utrzymujących ten rodzaj zwierząt i posiadających uprawy pastewne (powierzchnię paszową).
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krowę ⁶	Produkcja mleka i przetworów z mleka (w ekwiwalencie mleka) w przeliczeniu na jedną krowę mleczną. Produkcja mleka obejmuje sprzedaż, przekazanie mleka do gospodarstwa domowego i zużycie mleka w gospodarstwie rolnym (skarmione przez zwierzęta).

Tabela 2.1-3 Wartość produkcji

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE131	Produkcja ogółem	c.u.	Suma wartości produkcji: roślinnej, zwierzęcej i pozostałej. Obejmuje: sprzedaż, przekazania do gospodarstwa domowego, zużycie na potrzeby gospodarstwa rolnego, zmianę stanu zapasów, wzrost wartości zwierząt wywołany zmianą cen a pomniejszona jest o zakup zwierząt. [SE135 + SE206 + SE256]
SE135	Produkcja roślinna	c.u.	Obejmuje: sprzedaż, zużycie wewnętrzne, przekazanie do gospodarstwa domowego i zmianę stanu zapasów. [SE140 + SE145 + SE146 + SE150 + SE155 + SE160 + SE165 + SE170 + SE175 + SE180 + SE185 + SE190 + SE195 + SE200]

⁶ Stosuje się przelicznik 1liter = 1,031 kg.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE140	Zboża	c.u.	Dotyczy upraw na ziarno.
SE145	Rośliny białkowe	c.u.	Uprawiane na nasiona, bez upraw zbieranych na zielonkę z przeznaczeniem na pasze. Nie ujmują się tu warzyw i soi.
SE146	Uprawy energetyczne	c.u.	Wszystkie rośliny uprawiane na cele energetyczne.
SE150	Ziemniaki	c.u.	Wszystkie typy odmian – także ziemniaki wczesne i sadzeniaki.
SE155	Buraki cukrowe	c.u.	Dotyczy przede wszystkim korzeni. Nie ujmują się wartości liści, natomiast uwzględnia się wartość wyśtoków otrzymanych od cukrowni lub odsprzedanych przez rolnika do cukrowni.
SE160	Rośliny oleiste	c.u.	Rośliny oleiste i włókniste uprawiane na olej (bez bawełny).
SE165	Rośliny przemysłowe	c.u.	Chmiel, tytoń, inne uprawy przemysłowe (łącznie z ziołami, roślinami aromatycznymi i przyprawowymi, bawełną i trzciną cukrową oraz włóknistymi i konopiami uprawianymi na włókno).
SE170	Warzywa i kwiaty	c.u.	Świeże warzywa, melony, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne (uprawiane w uprawie polowej lub pod osłonami). Tu uwzględniona jest też wartość produkcji grzybów (mimo tego, że powierzchnia uprawy grzybów nie jest uwzględniona w pozycji SE046).
SE175	Owoce	c.u.	Owoce z drzew i krzewów uprawianych w uprawie polowej (łącznie z owocami tropikalnymi).
SE180	Owoce cytrusowe	c.u.	Pomarańcze, nektarynki i mandarynki, klementynki, cytryny i inne owoce cytrusowe.
SE185	Wina i winogrona	c.u.	Winogrona spożywcze, winogrona do produkcji win jakościowych i stołowych, różne produkty z winogron (moszcz z winogron itp.), wino, produkty uboczne z produkcji wina, rodzynki.
SE190	Oliwki i olej z oliwek	c.u.	Oliwki jadalne, oliwki do produkcji oleju, olej i produkty uboczne z produkcji oleju z oliwek.
SE195	Uprawy pastewne	c.u.	Rośliny pastewne korzeniowe i kapustne, trawa w uprawie polowej, łąki, pastwiska trwałe i niepielęgnowane, pozostałe uprawy pastewne. Tu wchodzi także produkcja z ugorów i odłogów (o ile taka występuje w gospodarstwie).
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	c.u.	Nasiona i sadzonki (traw, roślin polowych i ogrodniczych, bez zbóż, roślin białkowych, ziemniaków i roślin oleistych), inne uprawy polowe (nieujęte w wyszczególnionych pozycjach), uprawy trwałe rosnące pod osłonami nieuwzględnione w SE170. Tu wlicza się także przyrost wartości młodych plantacji wieloletnich (do wejścia w plonowanie). Ustala się go na podstawie poniesionych kosztów.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE206	Produkcja zwierzęca	c.u.	<p>Produkcja obejmuje wartość produkcji żywca oraz wartość produktów pochodzenia zwierzęcego. Produkcja zwierzęca obejmuje: sprzedaż, zmianę wartości zwierząt w roku obrachunkowym i przekazanie do gospodarstwa domowego. Pomniejsza się ją o zakup zwierząt. Rachunek jest przeprowadzany dla koniowatych, bydła, owiec, kóz, trzody chlewnej, drobiu i pozostałych zwierząt.</p> <p>Zmiana wartości zwierząt stada obrotowego obejmuje stan na koniec roku pomniejszony o stan na początek roku.</p> <p>W przypadku zwierząt stada podstawowego szacuje się także zmianę wartości zwierząt z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym.</p> <p>Produkcja produktów zwierzęcych obejmuje sprzedaż, przekazanie do gospodarstwa domowego, zużycie wewnętrzne i zmianę stanu zapasów.</p> <p>Do produktów zwierzęcych zalicza się: mleko i produkty z mleka krów, owiec i kóz, wełnę, jaja kurze, inne produkty zwierzęce (przychody z krycia, obornik, jaja innych ptaków itp.), a także wpływy z usługowego odchovu zwierząt oraz z miodu.</p> <p>[SE211 + SE216 + SE220 + SE225 + SE230 + SE235 + SE240 + SE245 + SE251]</p>
SE211	Zmiana wartości zwierząt stada podstawowego	c.u.	<p>Zmiana wartości zwierząt stada podstawowego z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym.</p> <p>Parametr ten umożliwia pominięcie wpływu zmian cen zwierząt stada podstawowego na wartość produkcji w danym roku.</p>
SE216	Mleko i przetwory z mleka krowiego	c.u.	<p>W tej pozycji ujęta jest wartość mleka i przetworów pomniejszona o odpowiednie opłaty współodpowiedzialnościowe (jeśli występują), lecz bez opłat karnych za nieprawidłową realizację kwoty mlecznej. Te opłaty są ujęte w saldzie dopłat i kar do produkcji mleka.</p>
SE220	Wołowina i cielęcina	c.u.	<p>Obejmuje produkcję i zmianę wartości zwierząt (z uwzględnieniem zmiany wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).</p>
SE225	Wieprzowina	c.u.	<p>Obejmuje produkcję i zmianę wartości zwierząt (z uwzględnieniem zmiany wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).</p>
SE230	Owce i kozy	c.u.	<p>Obejmuje produkcję i zmianę wartości zwierząt (z uwzględnieniem zmiany wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).</p>
SE235	Mięso drobiowe	c.u.	<p>Obejmuje produkcję i zmianę wartości zwierząt stada obrotowego (wartość na koniec roku - wartość na początek roku).</p>
SE240	Jaja	c.u.	<p>W pozycji tej uwzględnione są jaja wszystkich gatunków drobiu (bez jaj strusich, które wraz z innymi produktami z tych zwierząt wchodzi do pozycji SE251).</p>
SE245	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	c.u.	<p>W tej pozycji ujęta jest wartość mleka i jego przetworów.</p>
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	c.u.	<p>Pozycja ta obejmuje: żywca końskiego i inne zwierzęta niewymienione wyżej - np.: króliki, roje pszczele, zwierzęta futerkowe, ryby, strusie (z uwzględnieniem zmiany wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego), a także wełnę i pozostałe produkty pochodzenia zwierzęcego (np. obornik czy mleko innych zwierząt), a także przychody z krycia i przychody z usługowego odchovu zwierząt. Zmiana wartości stada podstawowego koni z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym też wliczana jest do tej pozycji.</p>

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE256	Pozostała produkcja	c.u.	Do pozycji tej należą: czynsz za wdzierżawioną ziemię w stanie gotowym do siewu, przychody z okazjonalnego przekazania powierzchni paszowej, produkty z lasu, świadczenie usług, wynajem sprzętu, odsetki od aktywów obrotowych niezbędnych do bieżącego funkcjonowania gospodarstwa rolnego, przychody z agroturystyki, przychody dotyczące wcześniejszych lat obrachunkowych, pozostałe produkty i przychody.
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	c.u.	Wartość produktów roślinnych i zwierzęcych przekazanych do gospodarstwa domowego rolnika. Wartość ta stanowi część produkcji ogółem.
SE265	Zużycie wewnętrzne	c.u.	Wartość produktów roślinnych wytworzonych i zużytych w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, np. produkty roślinne zużyte jako pasze dla zwierząt, a także nasiona i sadzeniaki. Produkty te uwzględnione są w rachunku produkcji ogółem. Stanowią one istotną pozycję w kosztach pasz i nasion.

Tabela 2.1-4 Koszty

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE270	Koszty ogółem	c.u.	Obejmują: koszty bezpośrednie, koszty ogólnogospodarcze, amortyzację i koszt czynników zewnętrznych. Ujęte są tu koszty dotyczące działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego poniesione na produkcję uzyskaną w roku obrachunkowym. Uwzględnione są nakłady produktów potencjalnie towarowych wytworzonych w gospodarstwie rolnym i zużytych w ramach działalności operacyjnej – do celów produkcyjnych (nasiona i sadzonki oraz pasze dla zwierząt żywionych systemem wypasowym i dla ziarnożerców). Obornik nie jest traktowany jako produkt potencjalnie towarowy i nie jest uwzględniany w tej pozycji. Podatki gospodarstwa rolnego i inne opłaty nie są włączone do kosztów ogółem, lecz uwzględniane są przy obliczaniu sald dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej i inwestycyjnej. Podatki od dochodów spoza gospodarstwa rolnego nie są uwzględniane w rachunkach FADN. [SE275 + SE360 + SE365]
SE275	Zużycie pośrednie	c.u.	Obejmuje koszty bezpośrednie (z uwzględnieniem produktów wytworzonych w gospodarstwie rolnym) oraz koszty ogólnogospodarcze towarzyszące działalności operacyjnej w roku obrachunkowym. [SE281 + SE336]
SE281	Koszty bezpośrednie	c.u.	Obejmują: koszty bezpośrednie produkcji roślinnej (nasiona i sadzonki, nawozy, środki ochrony roślin, pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej), koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej (pasza dla zwierząt żywionych systemem wypasowym i dla zwierząt ziarnożernych, inne koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej) oraz koszty bezpośrednie produkcji leśnej. [SE285 + SE295 + SE300 + SE305 + SE310 + SE320 + SE330 + SE331]
SE285	Nasiona i sadzonki	c.u.	Odnoszące się do upraw rolniczych i ogrodniczych. Nowe nasadzenia plantacji trwałych i drzewostanu leśnego zalicza się do działalności inwestycyjnej a nie do kosztów bezpośrednich.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE290	Nasiona i sadzonki własne	c.u.	Nasiona i sadzonki wyprodukowane i zużyte w gospodarstwie.
SE295	Nawozy	c.u.	Zakupione nawozy i materiały poprawiające jakość ziemi (bez zużytych w produkcji leśnej).
SE300	Środki ochrony roślin	c.u.	Środki ochrony roślin, pułapki i chwytaki, urządzenia płoszące ptaki, osłony przeciwgradowe, ochrona przeciwmrozowa itp. (bez środków zużytych w produkcji leśnej).
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	c.u.	Obejmują: analizy gleby, zakup upraw na pniu, czynsz za ziemię dodzierżawioną na okres krótszy niż 1 rok, okazjonalny zakup płodów roślinnych (winogron itp.), koszty dotyczące przygotowania produktów do sprzedaży, koszty przechowywania, koszty sprzedaży płodów roślinnych itp.
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	c.u.	Pasze treściwe (łącznie z lizawkami mineralnymi i środkami konserwującymi), pasze objętościowe, opłaty za wypas na wspólnych pastwiskach, koszty usługowego odchovu zwierząt, czynsz za dodzierżawioną powierzchnię paszową dla koni, bydła, owiec i kóz, niezaliczoną do powierzchni użytkowanych użytków rolnych (SE025) (własna i obca).
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	c.u.	Produkty potencjalnie towarowe wytworzone w gospodarstwie rolnym (łącznie z mlekiem, ale bez mleka wyssanego przez cielęta, jagnięta i kozłeta) i skarmione przez zwierzęta żywione w systemie wypasowym.
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	c.u.	Pasze dla zwierząt ziarnożernych (m.in. trzody chlewnej i drobiu) – wszystkie rodzaje (własna i obca).
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych wytworzone w gosp. rol.	c.u.	Produkty potencjalnie towarowe wytworzone w gospodarstwie rolnym (łącznie z mlekiem, innym niż wyssane przez cielęta, jagnięta i kozłeta) i skarmione przez zwierzęta ziarnożerne.
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	c.u.	Opłaty za usługi weterynaryjne i koszty inseminacji, koszty analiz mleka, okazjonalne zakupy produktów pochodzenia zwierzęcego (mleko itp.), koszty dotyczące przygotowania produktów do sprzedaży, koszty przechowywania, koszty sprzedaży produktów zwierzęcych itp.
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	c.u.	Nawozy, materiały ochronne, drobne koszty bezpośrednie. Koszty pracy najemnej, usług i maszyn nie są tu włączone. Są one wykazane w innych – odpowiednich rodzajowo pozycjach kosztowych.
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	c.u.	Koszty ogólnogospodarcze związane z działalnością operacyjną, lecz nieuznane za koszty bezpośrednie działalności operacyjnej. [SE340 + SE345 + SE350 + SE356]
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	c.u.	Koszty bieżącego utrzymania sprzętu (i zakupu narzędzi o małej wartości), koszty ponoszone na samochody osobowe, bieżące utrzymanie budynków i urządzeń melioracyjnych, ubezpieczenie budynków. Remonty kapitałowe zaliczane są do działalności inwestycyjnej.
SE345	Energia	c.u.	Paliwa silnikowe i oleje smarne, energia elektryczna, paliwa grzewcze (opał).
SE350	Usługi	c.u.	Koszty pracy wykonanej w ramach usług oraz koszt wynajmu (zaangażowania) maszyn.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	c.u.	Woda, ubezpieczenia (bez ubezpieczeń budynków i wypadków przy pracy, odpowiedzialności cywilnej) oraz inne koszty ogólnogospodarcze powstałe w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego (np. opłaty za prowadzenie księgowości, opłaty telefoniczne).
SE360	Amortyzacja	c.u.	Amortyzacja środków trwałych własnych wycenionych według wartości odtworzeniowej. W rachunku wyników pozycja amortyzacji środków trwałych odnosi się do całego roku obrachunkowego. Kwota amortyzacji jest ustalana na podstawie wartości odtworzeniowej. Amortyzacja dotyczy: plantacji wieloletnich, budynków i wyposażenia trwałego, urządzeń melioracyjnych, maszyn i narzędzi. Nie oblicza się amortyzacji w przypadku ziemi, lasów, kwot i limitów produkcyjnych oraz aktywów obrotowych.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	c.u.	Koszty zaangażowania obcych czynników wytwórczych (pracy, ziemi i kapitału) w procesie produkcyjnym. Do tych kosztów zaliczają się: wynagrodzenia za pracę, czynsze i odsetki. [SE370 + SE375 + SE380]
SE370	Wynagrodzenia	c.u.	Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne pracowników najemnych. Nie wlicza się kwot otrzymanych przez pracowników zaliczanych do nieopłaconej siły roboczej.
SE375	Czynsze	c.u.	Czynsze za dodzierżawę ziemi, budynków i koszty opłat dzierżawnych.
SE380	Odsetki	c.u.	Odsetki i opłaty finansowe płacone za kredyty zaciągnięte w celu zakupu ziemi, budynków, maszyn i wyposażenia, zwierząt oraz materiałów. Odsetki i opłaty finansowe za zobowiązania. Otrzymane dopłaty do odsetek muszą być odjęte.

Tabela 2.1-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	c.u.	Dopłaty do działalności operacyjnej (bez dopłat do inwestycji). Dopłaty do odsetek i płatności za zaprzestanie działalności rolniczej nie są ujmowane. Ewidencja danych rachunkowych odbywa się na podstawie przyznanych dopłat a nie uzyskanych płatności. Ma to na celu uzyskanie spójnego wyniku dla określonego roku obrachunkowego, biorąc pod uwagę produkcję, koszty i dopłaty. [SE610 + SE615 + SE620 + SE625 + SE626 + SE630]
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	c.u.	Dopłaty do produkcji roślinnej, łącznie z płatnościami wyrównawczymi (płatnościami obszarowymi i dopłatami za odłogowanie ziemi). [SE611 + SE612 + SE613]
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	c.u.	Dopłaty dla producentów zbóż, roślin oleistych i białkowych (COP) oraz roślin energetycznych.
SE612	Dopłaty za odłogowanie	c.u.	Dopłaty otrzymane przez producentów COP, zobowiązanych do odłogowania części posiadanej przez nich ziemi. Ta powierzchnia ziemi może być wykorzystana do uprawy określonych roślin na cele nieżywnościowe.
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	c.u.	Pozostałe dopłaty do upraw polowych, ogrodniczych i plantacji wieloletnich.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	c.u.	Dopłaty do zwierząt i do produktów pochodzenia zwierzęcego.
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	c.u.	Dopłaty do produkcji mleka pomniejszone o kary umowne za przekroczenie limitu produkcji mleka.
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	c.u.	Dopłaty uzyskiwane z tytułu chowu bydła innego niż krowy mleczne, np. premie za cielęta płci męskiej, za młode byczki, za krowy mamki.
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	c.u.	Poza dopłatami do matek owczych i kozich, uwzględnione są dopłaty do produktów wytwarzanych z mleka koziego i owczego.
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	c.u.	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej (w sytuacji kiedy otrzymanych dopłat nie można przypisać do określonej działalności z powodu braku odpowiednio szczegółowych danych).
SE620	Pozostałe dopłaty	c.u.	Pozostałe dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa, w szczególności odnoszące się do produkcji leśnej, agroturystyki, programów rolnośrodowiskowych, zalesiania i pomocy strukturalnej. Ujmowane są w tej pozycji także granty i dopłaty do szkód oraz wyjątkowe dopłaty.
SE 621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	c.u.	Dopłaty rolnośrodowiskowe.
SE 622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (LFA)	c.u.	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach produkcji rolniczej (LFA).
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	c.u.	Dopłaty za dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE, do usług doradztwa rolniczego, dopłaty do poprawy jakości produktów rolniczych, do szkoleń, do zalesiania i do zachowania równowagi ekologicznej środowiska leśnego.
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	c.u.	Dopłaty do kosztów i nakładów poniesionych w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego z wyłączeniem dopłat do wynagrodzeń, czynszów, podatków i odsetek.
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	c.u.	Dopłaty do wynagrodzeń, czynszów i odsetek.
SE630	Płatności "decoupled"	c.u.	Jednolite płatności obszarowe oraz dodatkowe płatności. [SE631 + SE632 + SE640]
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	c.u.	Tylko dla starych krajów członkowskich.
SE632	Jednolita płatność obszarowa	c.u.	Tylko dla nowych krajów członkowskich (bez Malty i Słowenii).
SE640	Dodatkowe wsparcie	c.u.	Dodatkowa kwota pomocy wynikające z modulacji płatności bezpośrednich.

Tabela 2.1-6 Salda dopłat i podatków

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	c.u.	Dopłaty i podatki mające związek z działalnością operacyjną w roku obrachunkowym. Saldo dopłat i podatków w ramach działalności operacyjnej obejmuje dopłaty i saldo VAT z działalności operacyjnej pomniejszone o podatki gospodarstwa rolnego. [SE605 + SE395 - SE390]
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	c.u.	Dopłaty do działalności operacyjnej (bez dopłat do inwestycji). Dopłaty do odsetek i płatności za zaprzestanie działalności rolniczej nie są ujmowane. Ewidencja danych rachunkowych odbywa się na podstawie przyznanych dopłat a nie uzyskanych płatności. Ma to na celu uzyskanie spójnego wyniku dla określonego roku obrachunkowego, biorąc pod uwagę produkcję, koszty i dopłaty. [SE610 + SE615 + SE620 + SE625 + SE626 + SE630]
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	c.u.	Podstawową zasadą, odnoszącą się do wszystkich zapisów jest ewidencja danych według wartości netto (bez VAT). Zasada ta nie stwarza kłopotu w przypadku gdy rolnik jest podatnikiem VAT na zasadach ogólnych. W przypadku, gdy obowiązuje system rolniczy, różne kwoty VAT powinny być ewidencjonowane w taki sposób, aby przy obliczaniu wyników, wszelkie korzyści z uczestnictwa w krajowym systemie VAT dla rolnictwa mogły zostać uwzględnione. Saldo VAT dla działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oblicza się po odjęciu od kwoty VAT należnego od sprzedaży zwrotu ryczałtowej kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach).
SE390	Podatki	c.u.	Podatki i inne opłaty gospodarstwa rolnego (bez VAT gospodarstwa rolnego i podatków osobistych rolnika), a także podatki i inne opłaty od ziemi i budynków. Dopłaty do podatków nie są ujmowane.
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	c.u.	Dopłaty i podatki niemające związku z działalnością operacyjną gospodarstwa rolnego w roku obrachunkowym. Saldo to oblicza się poprzez odjęcie od kwoty dopłat do działalności inwestycyjnej i rekompensat za rezygnację z produkcji mleka kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach mających związek z działalnością inwestycyjną). [SE406 + SE407 - SE408]
SE406	Dopłaty do inwestycji	c.u.	Dopłaty do inwestycji.
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	c.u.	Rekompensata może być wypłacana w postaci kwoty ryczałtowej lub rozłożona na okres kilku lat.
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	c.u.	Podatek VAT zapłacony od inwestycji.

Tabela 2.1-7 Dochód na gospodarstwo rolne

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE131	Produkcja ogółem	c.u.	Suma wartości produkcji: roślinnej, zwierzęcej i pozostałej. Obejmuje: sprzedaż, przekazania do gospodarstwa domowego, zużycie na potrzeby gospodarstwa rolnego, zmianę stanu zapasów, wzrost wartości zwierząt wywołany zmianą cen a pomniejszona jest o zakup zwierząt. [SE135 + SE206 + SE256]
SE275	Zużycie pośrednie	c.u.	Obejmuje koszty bezpośrednie (z uwzględnieniem produktów wytworzonych w gospodarstwie rolnym) oraz koszty ogólnogospodarcze towarzyszące działalności operacyjnej w roku obrachunkowym. [SE281 + SE336]
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	c.u.	Dopłaty i podatki mające związek z działalnością operacyjną w roku obrachunkowym. Saldo dopłat i podatków w ramach działalności operacyjnej obejmuje dopłaty i saldo VAT z działalności operacyjnej pomniejszone o podatki gospodarstwa rolnego. [SE605 + SE395 - SE390]
SE410	Wartość dodana brutto	c.u.	Obejmuje produkcję ogółem pomniejszoną o zużycie pośrednie, a następnie skorygowaną o saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej. [SE131 - SE275 + SE600]
SE360	Amortyzacja	c.u.	Amortyzacja środków trwałych własnych wycenionych według wartości odtworzeniowej. W rachunku wyników pozycja amortyzacji środków trwałych odnosi się do całego roku obrachunkowego. Kwota amortyzacji jest ustalana na podstawie wartości odtworzeniowej. Amortyzacja dotyczy: plantacji wieloletnich, budynków i wyposażenia trwałego, urządzeń melioracyjnych, maszyn i narzędzi. Nie oblicza się amortyzacji w przypadku ziemi, lasów, kwot i limitów produkcyjnych oraz aktywów obrotowych.
SE415	Wartość dodana netto	c.u.	Opłata za zaangażowanie czynników wytwórczych do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, bez względu na ich status własnościowy (obce lub własne). Ten parametr jest odpowiedni do porównań gospodarstw posiadających różną strukturę własnościową zaangażowanych czynników wytwórczych. Oblicza się go przez odjęcie amortyzacji od wartości dodanej brutto.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	c.u.	Koszty zaangażowania obcych czynników wytwórczych (pracy, ziemi i kapitału) w procesie produkcyjnym. Do tych kosztów zaliczają się: wynagrodzenia za pracę, czynsze i odsetki. [SE370 + SE375 + SE380]
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	c.u.	Dopłaty i podatki niemające związku z działalnością operacyjną gospodarstwa rolnego w roku obrachunkowym. Saldo to oblicza się poprzez odjęcie od kwoty dopłat do działalności inwestycyjnej i rekompensat za rezygnację z produkcji mleka kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach mających związek z działalnością inwestycyjną). [SE406 + SE407 - SE408]

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	c.u.	Opłata za zaangażowanie własnych czynników wytwórczych (w przypadku gospodarstw posiadających osobowość prawną tylko ziemi i kapitału) do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oraz opłata za ryzyko podejmowane przez prowadzącego gospodarstwo rolne w roku obrachunkowym. Dochód ten oblicza się przez odjęcie salda dopłat i podatków dotyczących inwestycji oraz kosztu czynników zewnętrznych od wartości dodanej netto. [SE415 - SE365 + SE405]

Tabela 2.1-8 Dochód na osobę

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	c.u./ AWU	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną (jednostkę przeliczeniową pracy). [SE415/SE010]
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	c.u./ FWU	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny (jednostkę przeliczeniową pracy rodziny). Obliczona tylko dla gospodarstw rolnych, w których występują nakłady pracy własnej (SE015>0). [SE420/SE015]

Tabela 2.1-9 Bilans na koniec roku obrachunkowego

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE436	Aktywa ogółem	c.u.	Obejmuje tylko aktywa stanowiące własność rolnika. Aktywa ogółem obejmują aktywa trwałe i aktywa obrotowe. [SE441 + SE465]
SE441	Aktywa trwałe	c.u.	Aktywa trwałe obejmują ziemię rolniczą, budynki gospodarstwa rolnego, nasadzenia leśne oraz maszyny i urządzenia, a także zwierzęta stada podstawowego. [SE446 + SE450 + SE455 + SE460]
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	c.u.	Obejmuje ziemię rolniczą, urządzenia melioracyjne, uprawy trwałe, kwoty i inne przypisane prawa (włącznie z kosztami nabycia) oraz lasy. Kwoty produkcyjne (i inne przypisane prawa) uzyskane bezpłatnie nie są wyceniane w bilansie (ewidencjonowana jest tylko ich sprzedaż).
SE450	Budynki	c.u.	Budynki i ich trwałe wyposażenie należące do rolnika.
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	c.u.	Maszyny, ciągniki, samochody osobowe i ciężarówki, sprzęt nawadniający (bez narzędzi o małej wartości bądź o okresie użytkowania nieprzekraczającym jednego roku).
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	c.u.	Tu uwzględnia się: jałówki cielne, krowy mleczne, inne krowy w okresie rozrodu, matki kozie i owcze oraz lochy.
SE465	Aktywa obrotowe	c.u.	Aktywa obrotowe obejmują zwierzęta stada obrotowego oraz kapitał obrotowy (zapasy produktów rolnych i pozostałe aktywa obrotowe). [SE470 + SE475 + SE480]
SE470	Stado obrotowe	c.u.	Tu uwzględnia się wartość wszystkich zwierząt produkcyjnych (poza zwierzętami stada podstawowego).
SE475	Zapasy produktów rolniczych	c.u.	Tu ujmuje się wartość wszystkich produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego - bez plantacji nieowocujących.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	c.u.	Ujmowane są w tej pozycji: wartość upraw na pniu, udziały gospodarstwa rolnego w jednostkach rolniczych, należności krótkoterminowe, gotówka w kasie i na rachunku bankowym (kwota niezbędna do bieżącego funkcjonowania gospodarstwa rolnego).
SE485	Zobowiązania ogółem	c.u.	Obejmują wartość wszystkich pozostających do spłaty zobowiązań długo- i krótkoterminowych. [SE490 + SE495]
SE490	Kredyty długoterminowe	c.u.	Ujmowane są tu kredyty zaciągnięte na okres dłuższy niż jeden rok.
SE495	Kredyty krótkoterminowe	c.u.	Ujmowane są tu kredyty zaciągnięte na okres krótszy niż jeden rok oraz inne zobowiązania finansowe.
SE501	Kapitał własny	c.u.	Odzwierciedla wartość aktywów ogółem pomniejszoną o wartość zobowiązań ogółem. [SE436 - SE485]

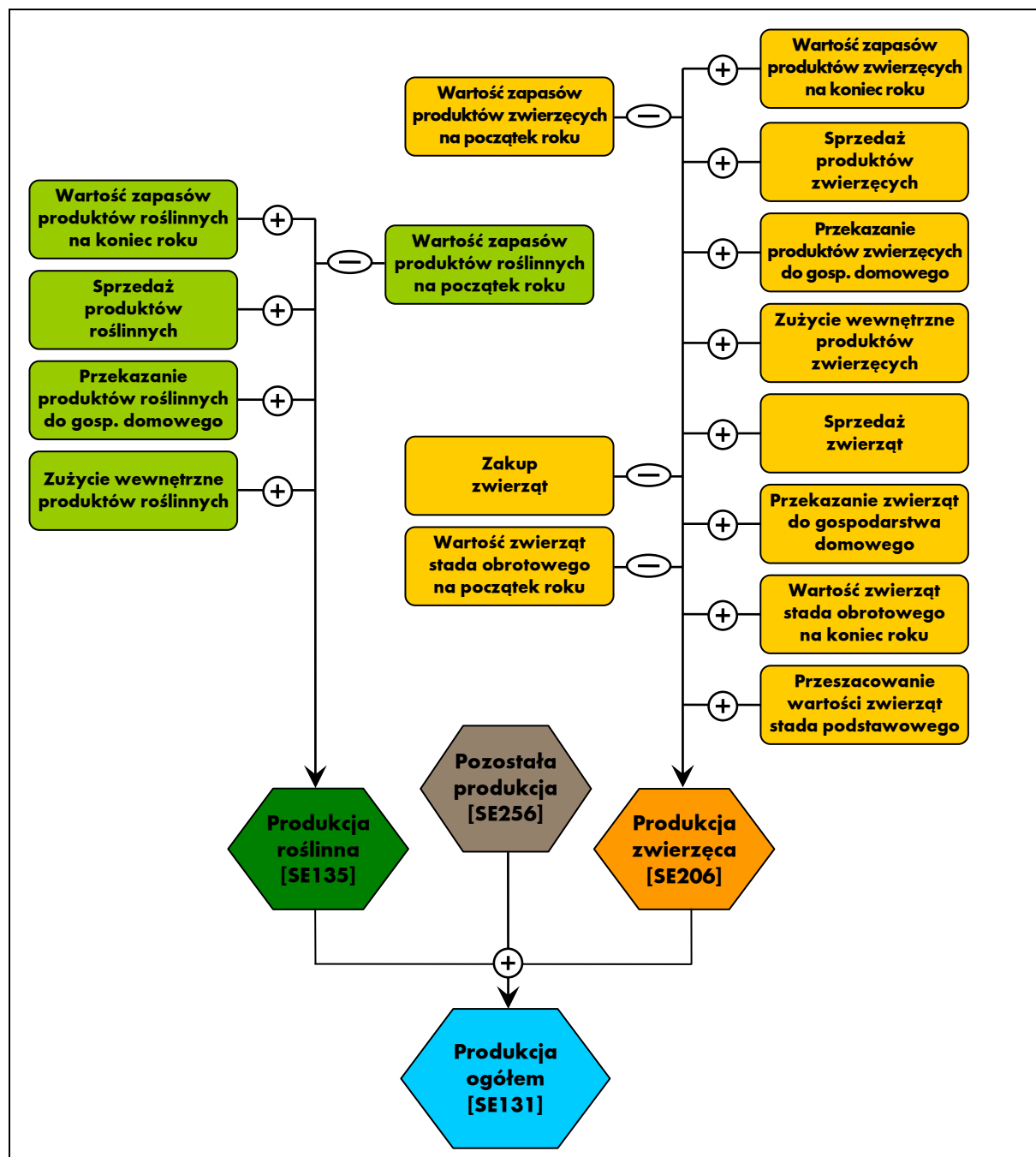
Tabela 2.1-10 Wskaźniki finansowe

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	c.u.	Odzwierciedla wartość kapitału własnego na koniec roku obrachunkowego pomniejszoną o wartość kapitału własnego na początek roku obrachunkowego. [SE501 - SE501P]
SE510	Średnia wartość kapitału pracującego	c.u.	Odzwierciedla średnią arytmetyczną wartość kapitału pracującego $[(\text{stan na początek roku} + \text{stan na koniec roku obrachunkowego})/2]$. Na wartość kapitału pracującego składa się wartość: zwierząt, upraw trwałych, urządzeń melioracyjnych, budynków, maszyn i urządzeń oraz kapitału obrotowego. Nie są ujmowane kwoty i inne prawa, które nie mogą być oddzielane od wartości ziemi. Parametr ten obliczany jest tylko w sytuacji, gdy wartość ziemi jest rejestrowana oddzielnie od wartości budynków.
SE516	Inwestycje brutto	c.u.	Inwestycje brutto to wartość zakupionych i wytworzonych środków trwałych pomniejszona o wartość sprzedanych oraz przekazanych nieodpłatnie środków trwałych w roku obrachunkowym + zmiana wartości stada podstawowego.
SE521	Inwestycje netto	c.u.	Inwestycje brutto pomniejszone o obliczoną dla roku obrachunkowego wartość amortyzacji. [SE516 - SE360]
SE526	Przepływ pieniężny (1)	c.u.	Ukazuje zdolność gospodarstwa rolnego do samofinansowania swojej działalności i tworzenia oszczędności w ramach działalności operacyjnej. Przepływ pieniężny (1) obliczany jest w następujący sposób: sprzedaż produktów + inne przychody + sprzedaż zwierząt - koszty zakupu zwierząt + saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej + saldo dopłat i podatków dotyczących inwestycji.
SE530	Przepływ pieniężny (2)	c.u.	Ukazuje zdolność gospodarstwa rolnego do samofinansowania swojej działalności i tworzenia oszczędności. Przepływ pieniężny (2) obliczany jest w następujący sposób: Przepływ pieniężny (1) + sprzedaż środków trwałych - zakupy i inwestycje w środkach trwałych + stan zobowiązań na koniec roku - stan zobowiązań na początek roku.

2.2. Schematy obliczania kategorii ekonomicznych

W tym rozdziale zamieszczone są schematy obliczania podstawowych parametrów ekonomicznych zawartych w „Wynikach Standardowych FADN”. Schematy opracowano na podstawie materiałów zamieszczonych na stronie internetowej pod adresem: http://ec.europa.eu/agriculture/rica/index_en.cfm [12].

Schemat 2 - 2-1 Sposób rachunku wartości produkcji ogółem

Schemat 2 - 2-1 ilustruje sposób obliczenia wartości produkcji ogółem uzyskanej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego. Składa się na nią wartość produkcji roślinnej, wartość produkcji zwierzęcej i wartość pozostałej produkcji.

W rachunku produkcji uwzględniana jest sprzedaż produktów, zmiana stanu zapasów, zużycie wewnętrzne i przekazanie do gospodarstwa domowego. Dzięki takiemu podejściu uzyskuje się pełne odzwierciedlenie obrotu produktami gotowymi - transakcje rynkowe, przekazania nieodpłatne oraz transfery produktów w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego. Wartość zużycia wewnętrznego produktów potencjalnie towarowych jest obojętna dla poziomu określonych nadwyżek ekonomicznych, gdyż znajduje się ona po obu stronach rachunku (produkcyjnej i kosztowej).

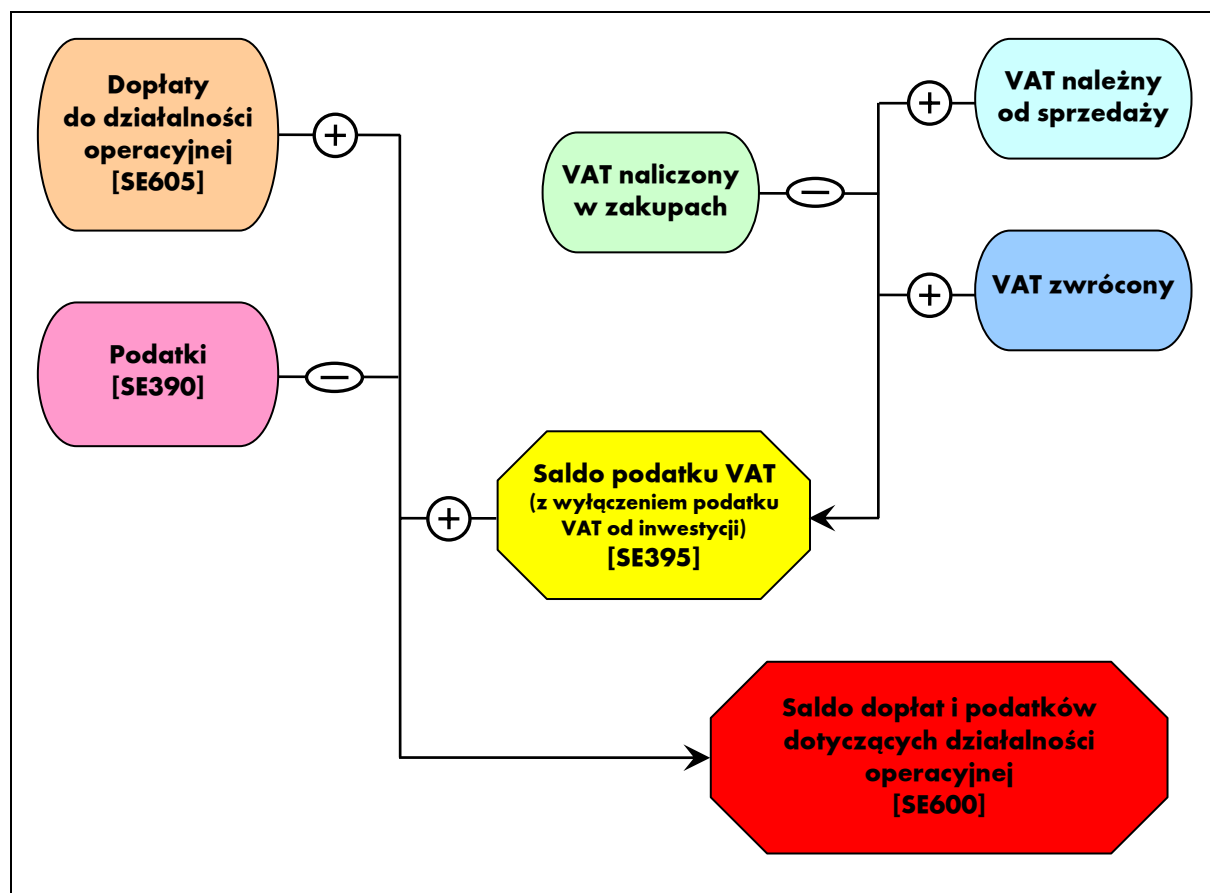
Schemat 2 - 2-2 Sposób obliczania szacunkowej zmiany wartości zwierząt stada podstawowego

$\text{REGIDX}_n = \frac{\text{Wk}_n}{\text{Lk}_n} \cdot \frac{\text{Wp}_n}{\text{Lp}_n}$	<p>gdzie:</p> <p>REGIDX - index cen; Wk - wartość na koniec roku obrachunkowego; n - grupa zwierząt; Lk - liczba zwierząt na koniec roku obrachunkowego; Wp - wartość na początek roku obrachunkowego; Lp - liczba zwierząt na początek roku obrachunkowego; LVVAL - zmiany wartości zwierząt.</p>
$\text{LVVAL}_n = \left(\frac{\text{WK}_n}{\text{REGIDX}_n} - \text{Wp}_n \right) \times \frac{(1 + \text{REGIDX}_n)}{2}$	

W rachunku wartości produkcji zwierzęcej uwzględniona jest szacunkowa zmiana wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego. Zmiana wartości zwierząt stada podstawowego spowodowana jest zmianą cen w roku obrachunkowym. Wartość przeszacowania zwierząt stada podstawowego została wyodrębniona jako zmienna systemowa SE211. Umożliwia to uznaniowe pominięcie tego składnika w rachunku wartości produkcji i następnie określonych nadwyżek ekonomicznych. Ponadto w rachunku wartości produkcji zwierzęcej odejmowana jest wartość zakupionych zwierząt, dzięki czemu rachunek wyników obrazuje zrealizowaną produkcję własną. Z tego też powodu wartość zakupionych zwierząt nie znajduje się w strukturze kosztów gospodarstwa rolnego.

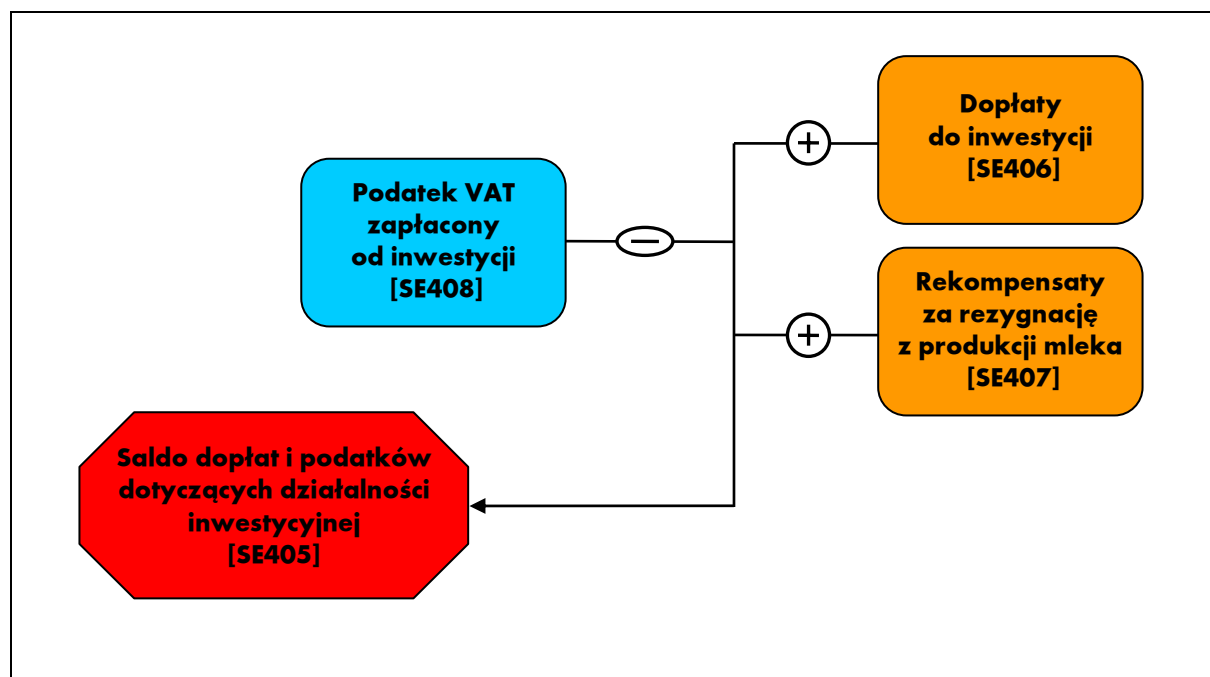
W przypadku stada obrotowego zmiana wartości zwierząt obliczana jest jako różnica pomiędzy stanem końcowym a stanem początkowym.

Schemat 2 - 2-3 Sposób obliczania salda dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej

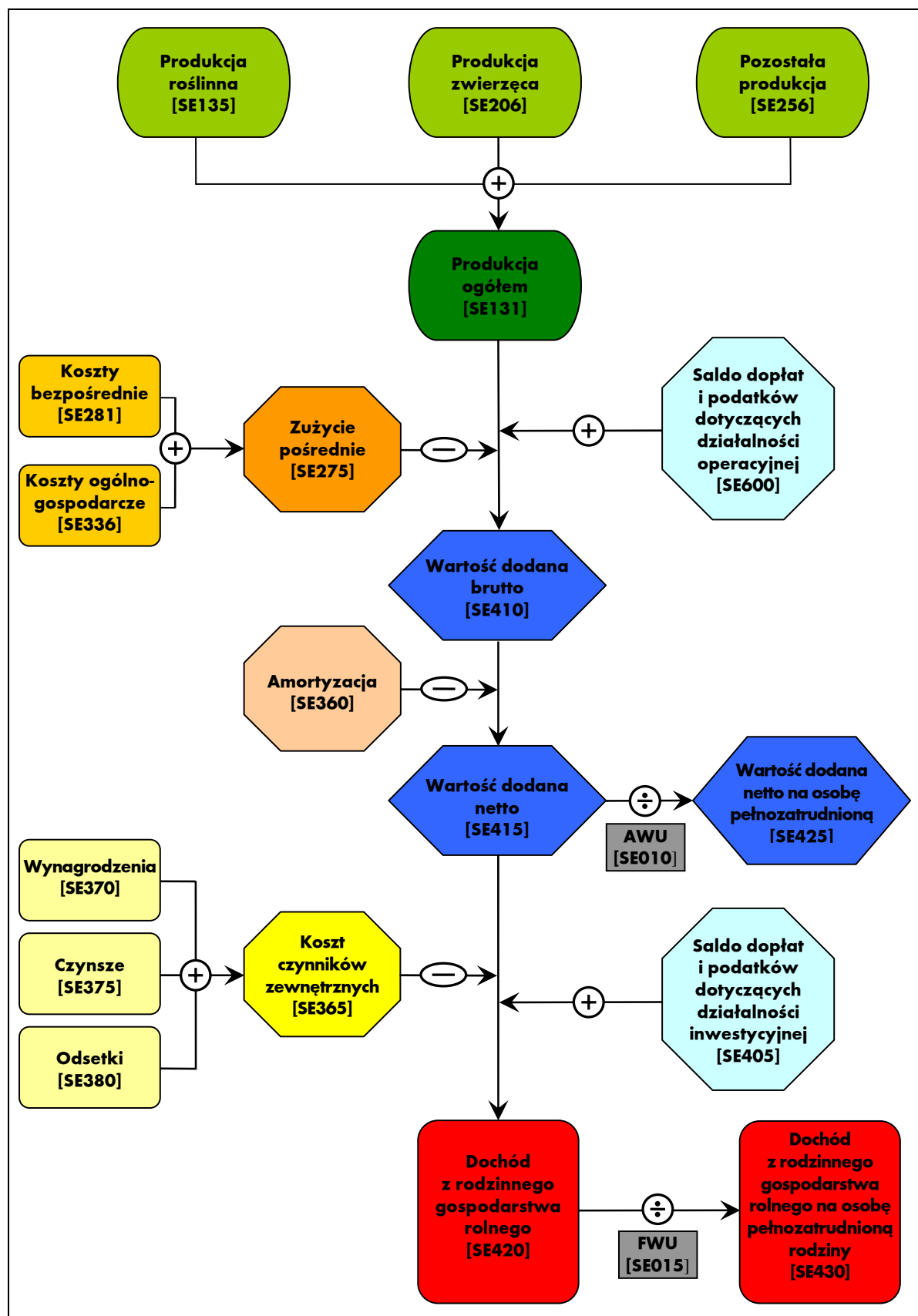
Podatki należne z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i prowadzonej działalności rolniczej pominięte są w grupie kosztów (patrz: Tabela 2.1-4 - pozycja zużycie pośrednie). Podatki te są uwzględnione w rachunku salda rozliczeń z budżetami (patrz: Tabela 2.1-6 oraz Schemat 2 - 2-3). Dzięki takiemu grupowaniu możliwe jest określenie poziomu transferów wartości dodanej pomiędzy gospodarstwem rolnym, a innymi sektorami gospodarki narodowej. Wartość ujemna zmiennej SE600 oznacza transfer środków pieniężnych poza gospodarstwo rolne.

Schemat 2 - 2-4 Sposób obliczania salda dopłat i podatków dotyczących działalności inwestycyjnej

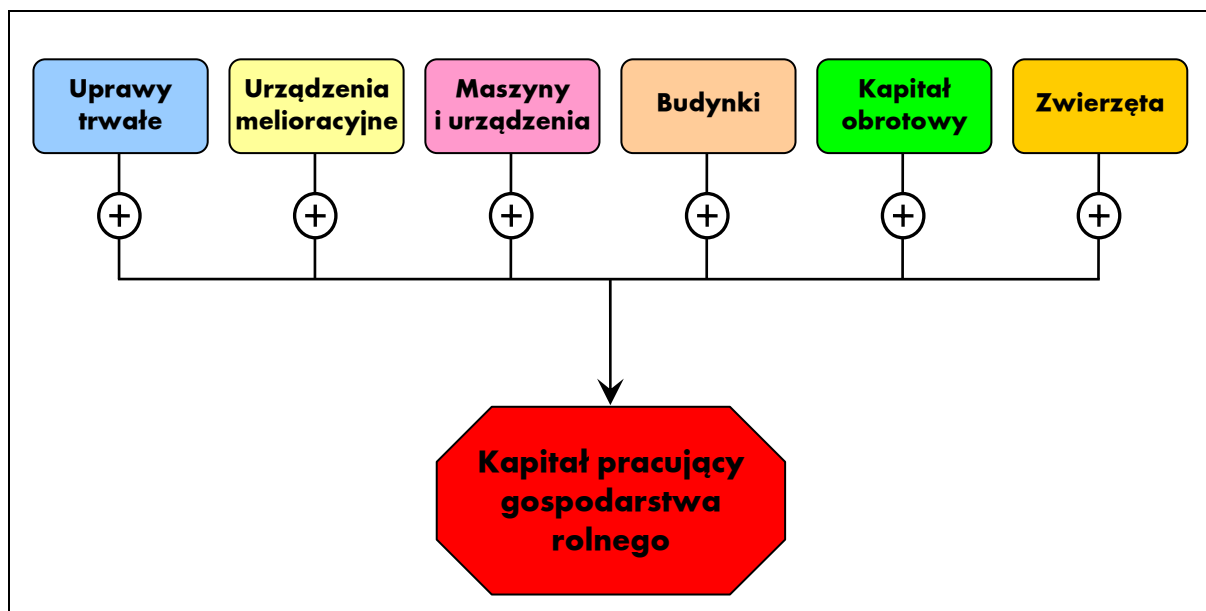
Saldo to wpływa na wielkość zrealizowanego dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego. Dodatnia wartość tego salda wskazuje na wsparcie przez budżet działalności inwestycyjnej gospodarstwa rolnego.

Schemat 2 - 2-5 Sposób obliczania dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego

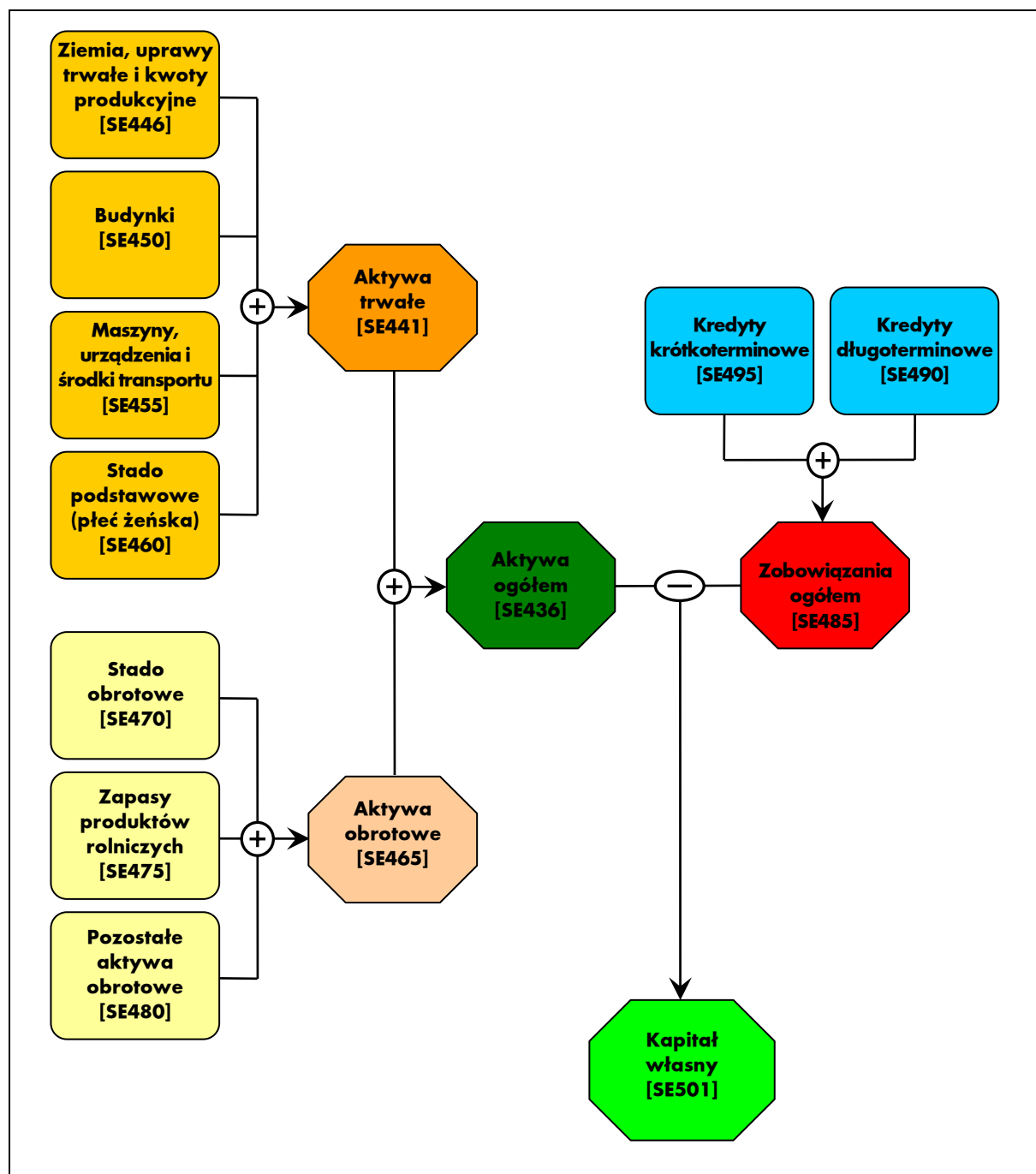
Schemat 2 - 2-5 przedstawia sposób obliczenia poszczególnych kategorii nadwyżek ekonomicznych. Pierwszą nadwyżką ekonomiczną jest wartość dodana brutto gospodarstwa rolnego. Oblicza się ją poprzez odjęcie zużycia pośredniego od produkcji ogółem i dodanie salda dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej. Dopłaty zwiększają wartość dodaną brutto, a podatki (nie były one uwzględnione w zużyciu pośrednim) powodują jej zmniejszenie. Po odjęciu amortyzacji od wartości dodanej brutto uzyskuje się wartość dodaną netto gospodarstwa rolnego. W kolejnym etapie odejmuje się od wartości dodanej netto koszt czynników zewnętrznych oraz dodaje saldo dopłat i podatku VAT dotyczących inwestycji. W ten sposób uzyskuje się podstawową nadwyżkę ekonomiczną uzyskiwaną w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, określaną pojęciem dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego. Dochód ten stanowi opłatę za własne czynniki wytwórcze (praca, ziemia i kapitał) zaangażowane do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oraz ryzyko podejmowane przez prowadzącego gospodarstwo rolne w roku obrachunkowym.

Schemat 2 - 2-6 Sposób obliczania kapitału pracującego

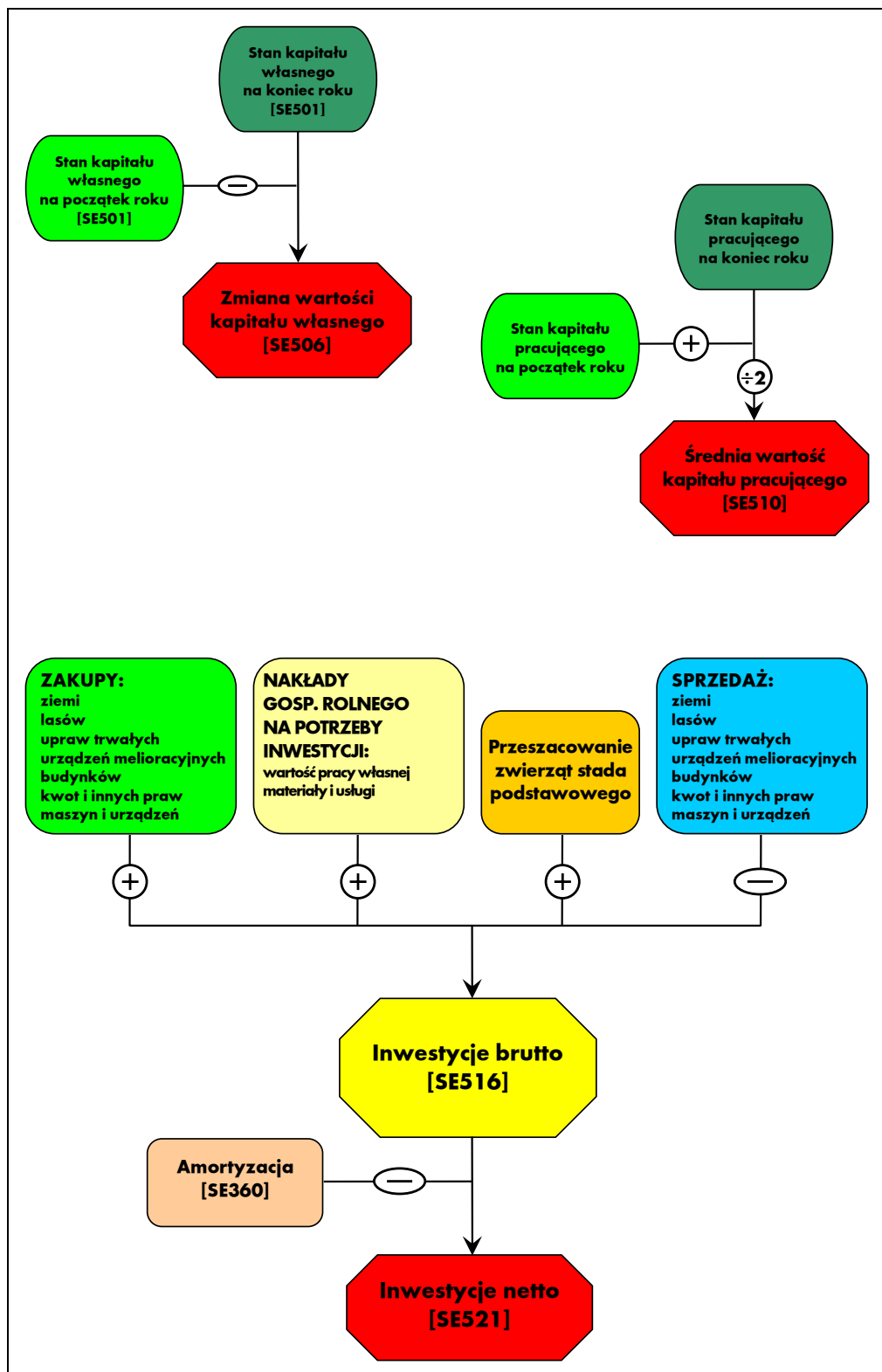
Schemat 2 - 2-6 ilustruje sposób obliczania kapitału pracującego według ustaleń metodycznych FADN. Do kapitału pracującego nie wlicza się wartości ziemi oraz przypisanych do niej kwot produkcyjnych i innych praw. Jest to inne podejście niż powszechnie stosowane w rachunkowości, gdzie kapitał pracujący rozumiany jest jako różnica między kapitałem stałym a majątkiem trwałym [1], [14].

Schemat 2 - 2-7 Sposób prezentacji bilansu majątkowego gospodarstwa rolnego

Bilans majątkowy gospodarstwa rolnego prezentowany jest w formie syntetycznej. Po stronie aktywów wyróżniono dwie grupy aktywów: aktywa trwałe składające się z 4 grup i aktywa obrotowe – składające się z 3 grup. Kapitał własny obliczany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów ogółem i zobowiązań ogółem.

Schemat 2 - 2-8 Sposób obliczania wybranych wskaźników bilansowych i finansowych

Na schemacie zaprezentowany jest sposób obliczania czterech wskaźników: dwóch bilansowych – zmiany wartości kapitału własnego i średniej wartości kapitału pracującego oraz dwóch finansowych: inwestycji brutto i inwestycji netto.

3. Uwagi do Wyników Standardowych FADN

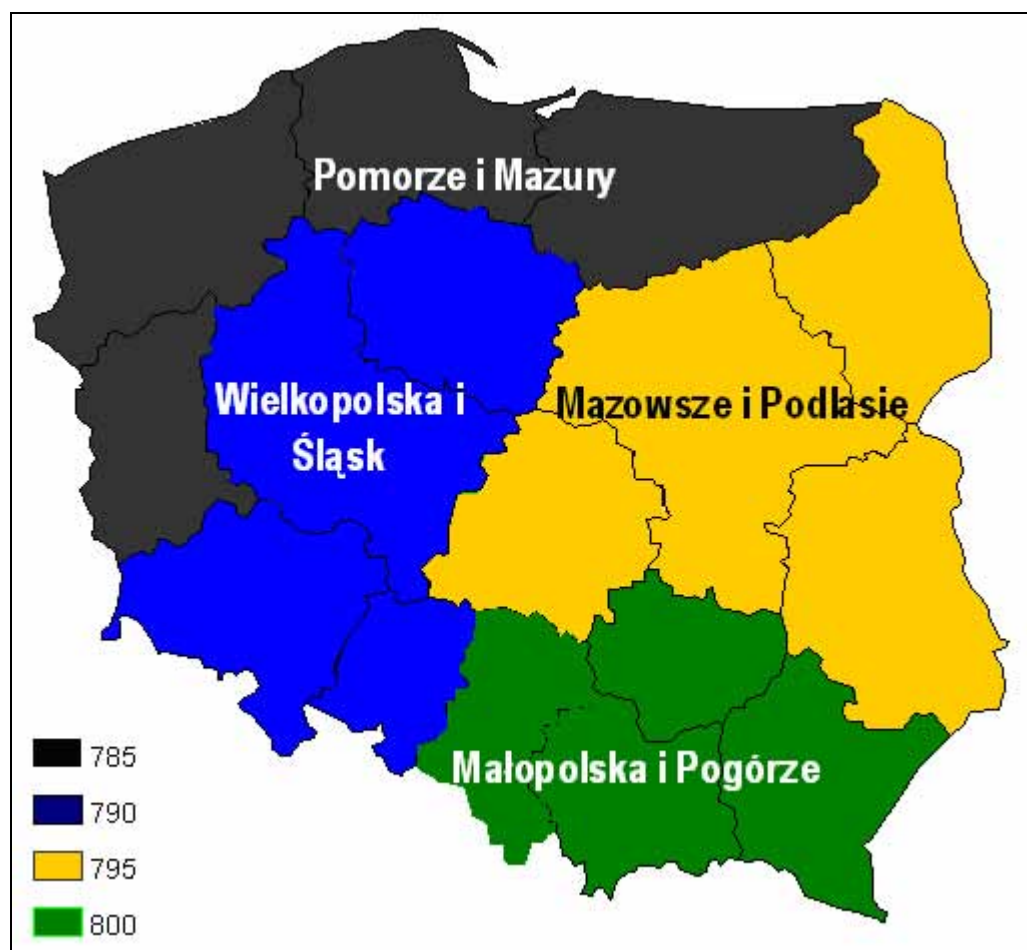
3.1. Informacje o zbieraniu danych rachunkowych w Polsce

Według danych Powszechnego Spisu Rolnego'2002 (PSR'2002), działalność rolniczą prowadziło 2 000 199 gospodarstw rolnych. Z tej liczby 753 253 gospodarstwa posiadały wielkość ekonomiczną większą, bądź równą 2 ESU. Wielkość ta jest minimalną wielkością ekonomiczną gospodarstw włączonych do pola obserwacji Polskiego FADN.

Gospodarstwa rolne zostały sklasyfikowane według zasad w pełni zharmonizowanych z przepisami UE ustalającymi tzw. Wspólnotową Typologię Gospodarstw Rolnych.

W klasyfikacji gospodarstw rolnych zostały użyte (obowiązujące dla 2007 roku) parametry standardowych nadwyżek bezpośrednich SGM „2002”. Parametry te zostały obliczone w IERiGŻ-PIB przy udziale ekspertów z IUNG, SGGW oraz z innych instytucji. Obliczono zestawy parametrów SGM dla czterech wydzielonych w Polsce regionów FADN o numerach: 785, 790, 795, 800 [19].

Mapa 3-1 Podział Polski na regiony FADN

Źródło: Rozporządzenie Komisji nr 1470/2007 z 13 grudnia 2007 r. zmieniające Rozporządzenie nr 1859/82 dotyczące wyboru gospodarstw przekazujących dane do celów określania dochodów gospodarstw rolnych [8].

Algorytm do przeprowadzenia klasyfikacji gospodarstw rolnych według zasad Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych został opracowany w IERiGŻ-PIB na podstawie odpowiednich wytycznych Unii Europejskiej – Decyzja Komisji EEC/85/377 z dnia 7 czerwca 1985 r. ustanawiająca Wspólnotową Typologię Gospodarstw Rolnych (Dz. U. L 220, 17.08.1985) [3], [11].

3.2. Zbiór gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość w ramach Polskiego FADN

W prezentowanym zbiorze gospodarstw (1 405) znajduje się 1 399 indywidualnych gospodarstw rolnych oraz 6 gospodarstw z osobowością prawną. Zbiór ten jest w pełni reprezentatywny pod względem typu rolniczego i klasy wielkości ekonomicznej dla 129 758 towarowych gospodarstw z regionu Małopolska i Pogórze.

Każde gospodarstwo rolne, prowadzące rachunkowość w ramach Polskiego FADN w 2007 roku (patrz: Tabela 3.2-2) reprezentuje pewną liczbę podobnych gospodarstw ze swojej warstwy⁷ (patrz: Tabela 3.2-1).

Tabela 3.2-1 Rozkład gospodarstw rolnych w polu obserwacji obejmujących region 800 według typu rolniczego i klasy wielkości ekonomicznej

		Klasy według ES6						RAZEM
		Bardzo małe (< 4 ESU)	Małe (4 =< 8 ESU)	Średnio – małe (8 =< 16 ESU)	Średnio – duże (16 =< 40 ESU)	Duże (40 =< 100 ESU)	Bardzo duże (>= 100 ESU)	
Typy według TF8	Uprawy polowe (AB)	25 791	10 372	2 740	721	180	48	39 852
	Uprawy ogrodnicze (C)	1 566	1 868	1 560	669	170	59	5 892
	Uprawy trwałe (E)	1 931	1 364	361	126	43	12	3 837
	Krowy mleczne (F)	1 726	709	190	43	0	0	2 668
	Zwierz. żyw. w sys. wypas. (G)	5 668	1 576	596	204	49	27	8 120
	Zwierz. ziarnożerne (H)	1 554	1 768	1 185	700	160	42	5 409
	Mieszane (I)	41 664	17 275	4 123	785	110	23	63 980
RAZEM >= 2 ESU		79 900	34 932	10 755	3 248	712	211	129 758

Źródło: GUS, Departament Statystyki Rolnictwa i Środowiska (na podstawie populacji gospodarstw badanych w Powszechnym Spisie Rolnym w 2002 roku; klasyfikacja z użyciem SGM 2002; kurs wymiany 1 euro = 3,974 zł).

⁷ Procedura losowania w ramach badań reprezentacyjnych wymaga podzielenia populacji na warstwy według trzech kryteriów: typu rolniczego, wielkości ekonomicznej, regionu.

Tabela 3.2-2 Rozkład badanych^a gospodarstw rolnych według typu rolniczego i klas wielkości ekonomicznej

		Klasy według ES6						RAZEM
		Bardzo małe (< 4 ESU)	Małe (4 =< 8 ESU)	Średnio - małe (8 =< 16 ESU)	Średnio - duże (16 =< 40 ESU)	Duże (40 =< 100 ESU)	Bardzo duże (>= 100 ESU)	
Typy według TF8	Uprawy polowe (AB)	80	117	97	56	16	2	368
	Uprawy ogrodnicze (C)	3	14	21	32	21	3	94
	Uprawy trwałe (E)	22	40	19	5	6	0	92
	Krowy mleczne (F)	17	35	17	2	1	0	72
	Zwierz. żyw. w sys. wypas. (G)	16	36	36	25	9	2	124
	Zwierz. ziarnożerne (H)	8	19	20	44	26	6	123
	Mieszane (I)	125	197	136	61	11	2	532
RAZEM	271	458	346	225	90	15	1 405	

Do zamieszczenia wyników gospodarstw pogrupowanych według kryterium zasobów ziemi, skłoniło nas duże zainteresowanie krajowych użytkowników, przyzwyczajonych do tego rodzaju statystyki powszechnie stosowanej w Polsce (m. in. w GUS).

Tabela 3.2-3 Rozkład badanych gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych (UR)

Wyszczególnienie	Powierzchnia użytków rolnych w ha	Liczba gospodarstw w próbie
bardzo małe (AXS)	UR < 5	209
małe (AS)	5 <= UR < 10	366
średnio - małe (AMS)	10 <= UR < 20	400
średnio - duże (AML)	20 <= UR < 30	164
duże (AL)	30 <= UR < 50	138
bardzo duże (AXL)	UR >= 50	128
RAZEM		1 405

^a Dane z tych gospodarstw posłużyły do wykonania opracowania.

4. Wyniki standardowe uzyskane przez gospodarstwa rolne prowadzące rachunkowość w 2007 r.

Wyniki standardowe uzyskane przez gospodarstwa rolne z regionu 800 zaprezentowano jako średnie ważone dla określonej grupy gospodarstw.

W przypadku zmiennych dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny (SE430) zaprezentowano wyniki tylko z gospodarstw rolnych, w których występują nakłady pracy własnej (SE015) (patrz: Tabela 4.1-8, Tabela 4.2-8 oraz Tabela 4.3-8).

4.1. Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych

Tabela 4.1-1 Populacja i próba gospodarstw według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				pdowe	ogrodnicze	trwałe	mleczne	w sys. wypas.	ziarnożerne	
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw		129 748	40 185	5 892	3 491	2 657	7 448	5 409	64 666
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		1 405	368	94	92	72	124	123	532
SYS04	Kurs wymiany jedn. monetarnej kraju członkowskiego na euro		3,7837	3,7837	3,7837	3,7837	3,7837	3,7837	3,7837	3,7837

Tabela 4.1-2 Wybrane informacje o produkcji według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	5,7	5,0	15,5	5,8	4,6	5,3	11,8	4,8
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	1,651	1,720	1,965	1,869	1,696	1,668	1,917	1,541
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	3 632	3 784	4 323	4 111	3 731	3 670	4 217	3 391
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,503	1,497	1,454	1,366	1,674	1,595	1,475	1,503
SE016	Czas pracy własnej	godz.	3 306	3 293	3 200	3 005	3 682	3 509	3 245	3 306
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	0,148	0,223	0,511	0,503	0,022	0,073	0,442	0,039
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	326	491	1 123	1 107	49	161	972	85
SE025	Powierzchnia użytkowanych użytków rdnych	ha	9,7	11,3	2,2	6,8	11,5	11,9	10,1	9,1
SE030	Powierzchnia dozierzawionych użytków rolnych	ha	2,9	3,7	0,3	0,6	2,6	4,2	2,8	2,7
SE035	Zboża	ha	5,03	6,12	0,82	0,47	2,67	2,62	8,32	5,08
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	1,21	2,10	0,06	0,10	0,35	0,39	0,79	0,98
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,37	0,93	0,50	0,16	0,00	0,02	0,02	0,10
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,40	0,63	0,20	5,41	0,01	0,04	0,03	0,09
SE055	Sady	ha	0,40	0,63	0,20	5,33	0,01	0,04	0,03	0,09
SE060	Gaje oliwne	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00
SE071	Uprawy pastewne	ha	2,53	1,39	0,42	0,45	8,33	8,73	0,69	2,74
SE072	Odołgi	ha	0,02	0,01	0,00	0,00	0,01	0,02	0,00	0,03
SE073	Ugory	ha	0,10	0,14	0,20	0,16	0,09	0,05	0,29	0,06
SE075	Lasy	ha	0,79	0,67	0,30	0,76	1,62	1,12	0,38	0,87
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	7,3	2,8	0,2	0,3	10,8	11,3	43,3	7,5
SE085	Krowy mleczne	LU	1,91	0,84	0,06	0,13	8,70	5,97	0,25	2,22
SE090	Pozostałe bydło	LU	1,11	0,55	0,04	0,02	1,80	3,06	0,26	1,43
SE095	Owce i kozy	LU	0,16	0,09	0,00	0,11	0,00	1,42	0,02	0,10
SE100	Trzoda chlewna	LU	2,82	1,18	0,04	0,01	0,10	0,20	17,81	3,41
SE105	Drób	LU	1,13	0,08	0,01	0,00	0,00	0,09	24,89	0,12
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	41,2	42,6	40,0	36,7	37,9	37,3	43,3	39,9
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	72,4	71,4	80,0	100,0	57,6	64,4	79,1	74,5
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	1,33	1,27	0,80	0,90	1,24	1,21	1,09	1,40
SE125	Wydajność mleczna krow	kg/krowę	3 582	3 027	2 503	2 443	4 294	4 269	3 195	3 395

Tabela 4.1-3 Wartość produkcji według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				pdłowe	ogrodnicze	trwale				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE131	Produkcja ogółem	zł	68 909	68 568	126 540	114 065	55 573	48 605	306 441	44 451
SE135	Produkcja roślinna	zł	40 157	59 258	125 901	111 845	11 520	11 828	27 915	22 067
SE140	Zboża	zł	12 935	17 333	2 038	1 172	5 566	5 809	22 369	12 165
SE145	Rośliny białkowe	zł	505	700	0	74	135	175	303	522
SE146	Uprawy energetyczne	zł	36	34	0	0	0	0	0	51
SE150	Ziemniaki	zł	4 310	6 519	394	409	2 314	2 180	2 302	4 000
SE155	Buraki cukrowe	zł	831	1 769	0	0	262	69	1 101	457
SE160	Rośliny oleiste	zł	890	1 675	12	19	2	56	582	687
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	329	820	4	0	0	0	18	148
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	12 468	19 505	117 957	5 350	0	140	452	1 804
SE175	Owoce	zł	5 785	8 499	2 973	94 749	55	234	187	895
SE180	Owoce cytrusowe	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE185	Wina i winogrona	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE190	Oliwki i olej z oliwek	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE195	Uprawy pastewne	zł	949	629	65	92	3 009	3 010	244	1 012
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	1 119	1 774	2 458	9 979	176	155	357	325
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	27 679	8 444	435	1 427	43 759	34 901	276 537	21 224
SE211	Zmiana wartości zwierząt stada podstawowego	zł	-7	-74	16	313	1 509	400	3 601	-396
SE216	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	6 382	2 234	136	325	35 842	24 901	686	6 989
SE220	Wołowina i cielęcina	zł	2 942	1 567	74	40	7 282	6 832	657	3 780
SE225	Wieprzowina	zł	7 240	3 247	110	43	206	512	45 737	8 603
SE230	Owce i kozy	zł	358	802	0	415	0	860	19	96
SE235	Mięso drobiowe	zł	8 174	153	-5	0	-1	44	193 738	95
SE240	Jaja	zł	1 476	60	59	0	5	246	31 820	228
SE245	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	24	9	0	17	0	277	0	9
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	1 084	372	61	587	425	1 228	3 879	1 424
SE256	Pozostała produkcja	zł	1 073	865	204	793	294	1 876	1 989	1 160
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	2 004	1 648	741	979	1 912	2 186	1 624	2 411
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	8 171	5 382	361	376	7 246	7 140	20 349	10 175

Tabela 4.1-4 Koszty według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE270	Koszty ogółem	zł	51 001	46 929	86 870	64 484	35 290	37 334	245 271	35 505
SE275	Zużycie pośrednie	zł	37 182	30 195	61 678	31 545	25 565	24 736	218 509	26 340
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	25 527	18 126	27 984	14 704	15 990	14 860	194 091	18 007
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	2 656	3 803	8 911	1 561	1 108	1 237	2 089	1 707
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	1 086	1 483	121	146	539	687	1 040	1 049
SE295	Nawozy	zł	3 499	4 964	5 673	3 738	2 124	2 021	3 463	2 609
SE300	Środki ochrony roślin	zł	1 899	3 051	2 921	5 962	586	499	1 638	1 109
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	1 036	1 222	10 140	3 020	282	353	117	170
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	3 169	1 607	143	189	9 802	8 423	539	3 918
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	zł	2 675	1 449	124	181	6 485	6 003	357	3 457
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	12 226	3 155	177	178	251	570	177 012	7 662
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych, wytworzone w gosp. rol.	zł	4 411	2 451	116	50	223	450	18 953	5 668
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	1 040	323	13	55	1 838	1 748	9 233	832
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	2	2	6	0	0	10	0	1
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	11 655	12 069	33 693	16 841	9 575	9 876	24 419	8 334
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	2 893	3 276	3 556	5 801	2 818	2 988	4 600	2 288
SE345	Energia	zł	5 839	5 723	24 836	6 648	4 168	4 166	13 254	3 777
SE350	Usługi	zł	1 237	1 349	2 106	580	1 313	1 027	2 316	1 055
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	1 686	1 721	3 195	3 812	1 276	1 695	4 249	1 214
SE360	Amortyzacja	zł	11 041	12 840	16 225	25 050	8 763	10 462	18 429	8 238
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	2 777	3 894	8 967	7 889	963	2 136	8 334	927
SE370	Wynagrodzenia	zł	2 011	2 881	7 229	6 749	288	1 241	6 925	488
SE375	Czynsze	zł	418	646	366	257	432	364	419	295
SE380	Odsutki	zł	348	367	1 372	882	243	531	989	144

Tabela 4.1-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy mleczne	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				płowe	ogrodnicze	trwałe		w sys. wypas.	ziarnożerne	
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	7 581	7 997	1 893	5 383	10 793	11 812	7 288	7 364
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	1 820	1 956	231	198	2 623	2 568	2 196	1 816
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	1 820	1 956	231	198	2 623	2 568	2 196	1 816
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE620	Pozostałe dopłaty	zł	3 549	3 454	1 240	3 240	5 508	6 438	2 165	3 538
SE621	Dopłaty rolnicze	zł	571	352	8	1 276	1 331	1 852	481	549
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (LFA)	zł	595	500	93	501	1 736	1 622	1 019	504
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	2 240	2 288	1 139	1 463	2 322	2 912	566	2 412
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	188	232	6	382	277	285	188	151
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE630	Płatności "decoupled"	zł	2 025	2 355	416	1 563	2 384	2 522	2 739	1 859
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	2 025	2 355	416	1 563	2 384	2 522	2 739	1 859
SE640	Dodatkowe wsparcie	zł	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 4.1-6 Salda dopłat i podatków według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				pdłowe	ogrodnicze	trwałe				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	6 830	7 076	469	5 376	10 383	10 989	9 624	6 476
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	7 581	7 997	1 893	5 383	10 793	11 812	7 288	7 364
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	-132	-150	-640	563	-79	-432	3 411	-375
SE390	Podatki	zł	620	772	785	569	330	391	1 075	513
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-416	-389	-2 626	-1 510	258	209	-512	-264
SE406	Dopłaty do inwestycji	zł	340	376	53	1 191	913	794	658	195
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	756	765	2 679	2 701	655	585	1 171	459

Tabela 4.1-7 Dochód na gospodarstwo rolne według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				pdłowe	ogrodnicze	trwałe				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE131	Produkcja ogółem	zł	68 909	68 568	126 540	114 065	55 573	48 605	306 441	44 451
SE275	Zużycie pośrednie	zł	37 182	30 195	61 678	31 545	25 565	24 736	218 509	26 340
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	6 830	7 076	469	5 376	10 383	10 989	9 624	6 476
SE410	Wartość dodana brutto	zł	38 557	45 449	65 331	87 896	40 391	34 858	97 556	24 586
SE360	Amortyzacja	zł	11 041	12 840	16 225	25 050	8 763	10 462	18 429	8 238
SE415	Wartość dodana netto	zł	27 515	32 608	49 106	62 847	31 628	24 396	79 128	16 349
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	2 777	3 894	8 967	7 889	963	2 136	8 334	927
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-416	-389	-2 626	-1 510	258	209	-512	-264
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	24 322	28 326	37 512	53 448	30 923	22 469	70 282	15 158

Tabela 4.1-8 Dochód na osobę według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				pdłowe	ogrodnicze	trwałe				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/AWU	16 668	18 962	24 985	33 632	18 648	14 626	41 279	10 606
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/FWU	16 043	18 858	25 791	39 133	18 475	13 958	47 090	9 904

Tabela 4.1-9 Bilans na koniec roku obrachunkowego według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				pdłowe	ogrodnicze	trwałe				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE436	Aktywa ogółem	zł	234 864	238 866	268 794	435 046	236 673	239 210	473 254	197 964
SE441	Aktywa trwałe	zł	197 838	200 049	244 966	360 551	207 583	207 239	374 155	167 154
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	43 405	50 522	19 091	133 227	47 473	45 252	42 458	36 048
SE450	Budynki	zł	97 120	83 759	181 223	141 110	83 582	91 682	242 921	84 371
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	zł	51 170	63 017	44 489	85 558	54 180	50 731	84 044	39 738
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	zł	6 143	2 750	164	656	22 348	19 574	4 731	6 998
SE465	Aktywa obrotowe	zł	37 026	38 817	23 827	74 495	29 090	31 971	99 099	30 810
SE470	Stado obrotowe	zł	6 667	2 708	110	653	5 434	10 409	29 199	7 785
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	15 816	20 202	4 042	47 558	11 457	10 752	16 704	13 137
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	14 544	15 908	19 675	26 284	12 200	10 810	53 196	9 888
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	12 081	11 203	53 447	27 220	9 582	17 162	41 334	5 111
SE490	Kredyty długoterminowe	zł	8 740	7 568	43 581	20 235	6 387	13 902	28 046	3 561
SE495	Kredyty krótkoterminowe	zł	3 341	3 636	9 867	6 986	3 195	3 260	13 288	1 550
SE501	Kapitał własny	zł	222 783	227 663	215 347	407 826	227 091	222 048	431 920	192 854

Tabela 4.1-10 Wskaźniki finansowe według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				pdłowe	ogrodnicze	trwałe				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	11 158	12 989	14 112	10 169	14 797	10 670	27 317	8 360
SE510	Średnia wartość kapitału pracującego	zł	198 575	198 332	252 291	402 045	187 849	193 477	426 616	164 801
SE516	Inwestycje brutto	zł	7 779	9 976	26 154	19 479	10 712	10 786	12 297	3 263
SE521	Inwestycje netto	zł	-3 263	-2 865	9 929	-5 571	1 949	324	-6 131	-4 975
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	29 854	35 811	53 469	66 055	32 170	26 922	80 151	18 083
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	23 009	27 191	27 662	45 712	22 274	18 298	65 872	15 747

4.2. Grupowanie gospodarstw rolnych według wielkości ekonomicznej

Tabela 4.2-1 Populacja i próba gospodarstw według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw		129 748	79 900	34 932	10 697	3 266	784	170
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		1 405	271	458	346	225	90	15
SYS04	Kurs wymiany jedn. monetarnej kraju członkowskiego na euro		3,7837	3,7837	3,7837	3,7837	3,7837	3,7837	3,7837

Tabela 4.2-2 Wybrane informacje o produkcji według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	5,7	3,1	5,5	11,0	24,6	59,6	318,8
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	1,651	1,506	1,647	2,102	2,480	4,117	14,738
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	3 632	3 313	3 624	4 624	5 456	9 058	32 490
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,503	1,426	1,544	1,774	1,869	2,244	1,447
SE016	Czas pracy własnej	godz.	3 306	3 138	3 396	3 903	4 112	4 937	3 184
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	0,148	0,080	0,104	0,328	0,611	1,873	13,291
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	326	175	228	721	1 344	4 121	29 306
SE025	Powierzchnia użytkowanych użytków rolnych	ha	9,7	6,4	10,1	16,5	35,5	81,3	211,5
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	2,9	1,2	2,7	6,7	17,0	51,8	111,8
SE035	Zboża	ha	5,03	3,03	5,19	9,21	21,46	46,45	139,54
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	1,21	0,60	1,01	2,48	6,71	19,53	56,88
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,01	0,00	0,00	0,04	0,44	0,00	0,00
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,37	0,26	0,47	0,70	0,63	0,58	1,26
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,40	0,31	0,49	0,58	0,77	1,97	0,88
SE055	Sady	ha	0,40	0,31	0,49	0,57	0,76	1,71	0,88
SE060	Gaje diwne	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,00	0,00	0,00	0,01	0,02	0,26	0,00
SE071	Uprawy pastewne	ha	2,53	2,05	2,85	3,37	5,57	11,37	12,52
SE072	Odłogi	ha	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	0,00	0,00
SE073	Ugory	ha	0,10	0,08	0,11	0,12	0,29	1,41	0,42
SE075	Lasy	ha	0,79	0,83	0,79	0,50	0,66	0,97	1,34
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	7,3	4,5	7,0	15,0	26,8	69,8	230,0
SE085	Krowy mleczne	LU	1,91	1,51	2,07	3,26	3,63	8,24	8,56
SE090	Pozostałe bydło	LU	1,11	0,82	1,26	1,75	2,44	4,82	21,68
SE095	Owce i kozy	LU	0,16	0,21	0,07	0,08	0,14	0,48	0,00
SE100	Trzoda chlewna	LU	2,82	1,11	2,89	6,10	16,21	31,01	198,76
SE105	Drób	LU	1,13	0,71	0,48	3,67	4,24	25,17	0,00
SE110	Płn pszenicy	dt/ha	41,2	38,3	38,0	42,8	47,4	45,2	55,8
SE115	Płn kukurydzy	dt/ha	72,4	59,6	67,5	76,4	77,4	70,8	72,0
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	1,33	1,27	1,31	1,55	1,26	1,31	2,44
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krowe	3 582	3 090	3 488	4 360	4 877	6 720	5 875

Tabela 4.2-3 Wartość produkcji według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE131	Produkcja ogółem	zł	68 909	42 966	62 243	148 652	268 889	691 989	1 901 009
SE135	Produkcja roślinna	zł	40 157	23 262	38 418	83 030	177 475	414 361	1 277 347
SE140	Zboża	zł	12 935	6 956	11 940	25 178	69 801	164 313	467 536
SE145	Rośliny białkowe	zł	505	407	359	1 019	1 835	3 262	5 719
SE146	Uprawy energetyczne	zł	36	0	0	95	1 123	0	0
SE150	Ziemniaki	zł	4 310	3 109	4 821	7 577	14 515	17 770	82
SE155	Buraki cukrowe	zł	831	72	534	2 815	7 587	22 821	62 606
SE160	Rośliny oleiste	zł	890	175	358	1 608	8 119	31 161	122 438
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	329	290	211	1 091	88	0	564
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	12 468	6 327	11 112	29 619	61 332	135 651	591 889
SE175	Owoce	zł	5 785	4 587	6 894	9 572	7 030	18 089	22 215
SE180	Owoce cytrusowe	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE185	Wina i winogrona	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE190	Oliwki i olej z oliwek	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE195	Uprawy pastewne	zł	949	710	979	1 554	3 200	6 069	2 226
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	1 119	629	1 211	2 902	2 845	15 225	2 073
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	27 679	18 621	23 080	64 268	89 374	273 358	610 680
SE211	Zmiana wartości zwierząt stada podstawowego	zł	-7	-208	167	647	1 154	4 393	-24 958
SE216	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	6 382	4 113	6 658	13 892	18 089	62 800	58 746
SE220	Wołowina i cielęcina	zł	2 942	2 319	3 388	4 337	5 052	10 909	39 409
SE225	Wieprzowina	zł	7 240	2 991	7 141	15 487	42 433	76 648	509 683
SE230	Owce i kozy	zł	358	522	59	194	60	436	0
SE235	Mięso drobiowe	zł	8 174	7 446	4 370	18 103	21 187	63 862	0
SE240	Jaja	zł	1 476	463	98	9 217	2 198	57 809	0
SE245	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	24	17	40	10	43	153	0
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	1 084	750	1 324	3 027	312	741	2 842
SE256	Pozostała produkcja	zł	1 073	1 083	745	1 354	2 039	4 270	12 982
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	2 004	1 979	2 013	2 186	2 113	1 595	383
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	8 171	5 202	9 239	15 088	27 340	42 881	220 844

Tabela 4.2-4 Koszty według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE270	Koszty ogółem	zł	51 001	32 671	45 932	104 486	193 332	502 644	1 526 363
SE275	Zużycie pośrednie	zł	37 182	22 995	32 875	79 033	149 178	392 809	1 166 234
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	25 527	15 441	21 944	56 025	105 313	294 837	808 960
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	2 656	1 453	2 651	5 305	12 876	35 718	53 448
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	1 086	763	1 250	1 968	3 340	3 864	6 985
SE295	Nawozy	zł	3 499	1 836	3 150	6 799	20 038	46 666	133 122
SE300	Środki ochrony roślin	zł	1 899	1 023	1 754	3 927	9 582	23 525	68 708
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	1 036	470	752	2 315	5 376	13 090	105 874
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	3 169	2 375	3 403	5 460	7 015	19 144	36 689
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rd.	zł	2 675	2 177	2 968	4 177	4 579	7 680	21 990
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	12 226	7 681	9 414	29 188	47 337	144 572	374 256
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych, wytworzone w gosp. rd.	zł	4 411	2 261	5 022	8 943	19 421	31 337	191 870
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	1 040	602	820	3 022	3 077	12 122	36 864
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	2	1	1	9	12	0	0
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	11 655	7 554	10 931	23 008	43 866	97 973	357 274
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	2 893	2 038	2 795	5 913	8 814	18 111	51 354
SE345	Energia	zł	5 839	3 358	5 340	12 057	26 935	60 320	226 722
SE350	Usługi	zł	1 237	901	1 290	1 566	3 027	10 637	49 920
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	1 686	1 257	1 506	3 472	5 090	8 904	29 277
SE360	Amortyzacja	zł	11 041	8 369	11 181	18 926	30 814	62 016	127 819
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	2 777	1 307	1 877	6 527	13 339	47 819	232 310
SE370	Wynagrodzenia	zł	2 011	1 034	1 328	4 472	7 935	31 888	194 951
SE375	Czynsze	zł	418	188	284	968	2 493	8 620	23 901
SE380	Odsetki	zł	348	85	264	1 087	2 911	7 311	13 458

Tabela 4.2-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	7 581	6 412	7 534	9 499	18 439	43 266	72 855
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	1 820	1 244	1 877	3 244	6 742	15 783	11 848
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	1 820	1 244	1 877	3 244	6 742	15 783	11 848
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE620	Pozostałe dopłaty	zł	3 549	3 659	3 354	2 751	3 704	9 110	13 728
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	zł	571	463	535	767	1 508	5 161	7 252
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (LFA)	zł	595	533	613	632	1 224	2 067	4 681
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	2 240	2 648	2 045	649	136	48	1 289
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	188	93	190	445	903	2 177	5 099
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE630	Płatności "decoupled"	zł	2 025	1 416	2 114	3 059	7 089	16 196	42 180
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	2 025	1 416	2 114	3 059	7 089	16 196	42 180
SE640	Dodatkowe wsparcie	zł	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 4.2-6 Salda dopłat i podatków według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	6 830	5 790	6 667	8 651	16 913	42 072	58 105
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	7 581	6 412	7 534	9 499	18 439	43 266	72 855
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	-132	-179	-254	196	335	2 894	3 779
SE390	Podatki	zł	620	443	614	1 044	1 861	4 089	18 529
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-416	-166	-1 025	-281	-852	-446	7 581
SE406	Dopłaty do inwestycji	zł	340	109	327	1 146	2 330	3 221	9 033
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	756	276	1 352	1 427	3 183	3 666	1 452

Tabela 4.2-7 Dochód na gospodarstwo rolne według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE131	Produkcja ogółem	zł	68 909	42 966	62 243	148 652	268 889	691 989	1 901 009
SE275	Zużycie pośrednie	zł	37 182	22 995	32 875	79 033	149 178	392 809	1 166 234
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	6 830	5 790	6 667	8 651	16 913	42 072	58 105
SE410	Wartość dodana brutto	zł	38 557	25 761	36 035	78 270	136 623	341 251	792 880
SE360	Amortyzacja	zł	11 041	8 369	11 181	18 926	30 814	62 016	127 819
SE415	Wartość dodana netto	zł	27 515	17 392	24 854	59 344	105 809	279 235	665 061
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	2 777	1 307	1 877	6 527	13 339	47 819	232 310
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-416	-166	-1 025	-281	-852	-446	7 581
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	24 322	15 919	21 952	52 537	91 617	230 971	440 332

Tabela 4.2-8 Dochód na osobę według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/AWU	16 668	11 549	15 087	28 231	42 664	67 826	45 126
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/FWU	16 043	11 160	14 222	29 610	48 994	102 158	197 834

Tabela 4.2-9 Bilans na koniec roku obrachunkowego według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE436	Aktywa ogółem	zł	234 864	172 311	234 672	415 964	695 408	1 531 853	3 454 255
SE441	Aktywa trwałe	zł	197 838	148 173	198 148	339 750	574 410	1 249 729	2 465 204
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	43 405	34 108	43 360	72 612	111 416	220 502	461 703
SE450	Budynki	zł	97 120	78 185	94 461	153 899	238 948	552 110	1 148 237
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	zł	51 170	31 426	53 740	102 655	207 332	439 108	775 442
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	zł	6 143	4 453	6 586	10 584	16 714	38 009	79 822
SE465	Aktywa obrotowe	zł	37 026	24 138	36 525	76 213	120 998	282 124	989 052
SE470	Stado obrotowe	zł	6 667	4 397	6 763	13 190	18 375	52 002	209 566
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	15 816	10 004	16 803	33 450	53 114	113 492	268 114
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	14 544	9 737	12 958	29 573	49 509	116 630	511 372
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	12 081	3 098	10 342	32 156	87 081	239 162	840 735
SE490	Kredyty długoterminowe	zł	8 740	2 028	7 574	23 450	64 321	172 040	657 070
SE495	Kredyty krótkoterminowe	zł	3 341	1 070	2 768	8 706	22 759	67 123	183 665
SE501	Kapitał własny	zł	222 783	169 213	224 331	383 808	608 328	1 292 691	2 613 520

Tabela 4.2-10 Wskaźniki finansowe według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	11 158	5 951	11 059	27 323	51 731	125 474	155 688
SE510	Srednia wartość kapitału pracującego	zł	198 575	145 579	196 470	358 135	583 961	1 294 813	3 043 633
SE516	Inwestycje brutto	zł	7 779	1 965	9 895	23 277	43 367	123 610	112 843
SE521	Inwestycje netto	zł	-3 263	-6 403	-1 286	4 351	12 552	61 594	-14 976
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	29 854	20 625	27 249	60 073	106 808	247 837	518 577
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	23 009	18 157	20 636	38 171	67 464	156 951	365 137

4.3. Grupowanie gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych

Tabela 4.3-1 Populacja i próba gospodarstw według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw		129 748	33 456	61 544	26 845	4 247	2 213	1 442
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		1 405	209	366	400	164	138	128
SYS04	Kurs wymiany jedn. monetarnej kraju członkowskiego na euro		3,7837	3,7837	3,7837	3,7837	3,7837	3,7837	3,7837

Tabela 4.3-2 Wybrane informacje o produkcji według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	5,7	4,4	3,9	7,0	11,6	17,6	50,2
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	1,651	1,591	1,548	1,740	2,014	2,090	4,032
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	3 632	3 501	3 405	3 828	4 431	4 597	8 877
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,503	1,369	1,467	1,650	1,836	1,775	1,969
SE016	Czas pracy własnej	godz.	3 306	3 012	3 228	3 631	4 038	3 905	4 331
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	0,148	0,222	0,080	0,090	0,178	0,314	2,063
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	326	490	176	197	392	691	4 546
SE025	Powierzchnia użytkowanych użytków rolnych	ha	9,7	3,2	7,3	13,1	23,8	37,2	112,4
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	2,9	0,3	1,3	3,9	10,5	18,7	66,8
SE035	Zboża	ha	5,03	1,27	3,54	7,26	12,84	20,67	67,33
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	1,21	0,23	0,79	1,29	3,39	5,83	26,56
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,29	0,85
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,37	0,29	0,34	0,42	0,77	0,50	0,70
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,40	0,53	0,36	0,26	0,46	0,65	1,01
SE055	Sady	ha	0,40	0,53	0,36	0,26	0,45	0,62	1,01
SE060	Gaje diwne	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,03	0,00
SE071	Uprawy pastewne	ha	2,53	0,79	2,17	3,68	6,16	9,31	15,81
SE072	Odłogi	ha	0,02	0,00	0,03	0,03	0,02	0,01	0,00
SE073	Ugory	ha	0,10	0,07	0,08	0,13	0,17	0,23	1,00
SE075	Lasy	ha	0,79	0,57	0,89	0,82	0,79	0,56	1,19
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	7,3	5,9	5,3	8,4	16,0	23,6	51,3
SE085	Krowy mleczne	LU	1,91	0,88	1,68	2,79	3,76	5,24	8,30
SE090	Pozostałe bydło	LU	1,11	0,48	0,99	1,53	2,00	3,39	6,84
SE095	Owce i kozy	LU	0,16	0,01	0,23	0,02	0,93	0,63	0,55
SE100	Trzoda chlewna	LU	2,82	0,86	2,00	3,75	8,27	13,06	34,47
SE105	Drób	LU	1,13	3,66	0,25	0,10	0,86	0,94	0,17
SE110	Płn pszenicy	dt/ha	41,2	37,8	38,3	39,0	43,6	43,8	48,6
SE115	Płn kukurydzy	dt/ha	72,4	66,9	63,9	60,1	78,9	81,3	73,0
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	1,33	2,10	1,36	1,23	1,22	1,03	1,11
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krowe	3 582	2 883	3 111	3 779	4 489	4 721	5 837

Tabela 4.3-3 Wartość produkcji według wielkości powierzchni użytków rolnych

Symbol	Znienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE131	Produkcja ogółem	zł	68 909	83 012	44 443	63 511	125 658	183 122	543 885
SE135	Produkcja roślinna	zł	40 157	38 666	28 825	38 504	77 079	111 114	371 423
SE140	Zboża	zł	12 935	2 875	8 346	16 729	36 054	57 784	234 608
SE145	Rośliny białkowe	zł	505	30	558	582	1 150	1 293	4 664
SE146	Uprawy energetyczne	zł	36	0	0	0	0	673	2 212
SE150	Ziemniaki	zł	4 310	1 774	3 988	5 704	11 172	13 971	15 919
SE155	Buraki cukrowe	zł	831	0	187	800	4 833	4 302	31 058
SE160	Rośliny oleiste	zł	890	11	215	512	2 007	6 217	45 665
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	329	14	431	221	934	2 471	200
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	12 468	25 228	7 605	7 509	12 927	13 405	13 495
SE175	Owoce	zł	5 785	7 342	5 909	3 440	4 783	5 018	12 120
SE180	Owoce cytrusowe	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE185	Wina i winogrona	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE190	Oliwki i olej z oliwek	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE195	Uprawy pastewne	zł	949	256	807	1 463	1 858	2 929	7 834
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	1 119	1 137	778	1 544	1 362	3 051	3 648
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	27 679	43 667	14 501	24 038	47 064	70 046	164 837
SE211	Zmiana wartości zwierząt stada podstawowego	zł	-7	452	-193	32	-799	-565	-234
SE216	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	6 382	2 259	4 652	9 799	16 499	25 125	53 707
SE220	Wołowina i cielęcina	zł	2 942	1 283	2 717	4 121	5 504	7 390	14 738
SE225	Wieprzowina	zł	7 240	2 075	5 242	9 442	21 757	32 557	89 747
SE230	Owce i kozy	zł	358	6	664	22	582	785	348
SE235	Mięso drobiowe	zł	8 174	30 845	297	149	738	609	1 242
SE240	Jaja	zł	1 476	4 177	614	83	1 362	2 659	15
SE245	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	24	6	12	21	96	395	178
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	1 084	3 016	302	401	526	525	4 861
SE256	Pozostała produkcja	zł	1 073	680	1 117	968	1 514	1 962	7 625
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	2 004	1 560	2 105	2 198	2 947	2 005	1 611
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	8 171	3 155	6 892	11 356	18 438	27 975	59 233

Tabela 4.3-4 Koszty według wielkości powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE270	Koszty ogółem	zł	51 001	61 612	33 085	48 114	86 979	132 687	391 758
SE275	Zużycie pośrednie	zł	37 182	48 175	22 413	33 941	63 405	99 673	299 620
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	25 527	35 107	14 104	22 493	44 467	72 598	219 180
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	2 656	2 276	1 843	2 852	5 607	8 692	24 510
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	1 086	367	940	1 656	2 393	3 411	5 936
SE295	Nawozy	zł	3 499	1 920	2 210	3 825	7 878	14 014	60 060
SE300	Środki ochrony roślin	zł	1 899	1 289	1 270	1 801	4 113	7 621	29 487
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	1 036	2 172	562	645	881	1 226	2 311
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	3 169	1 260	2 681	4 582	6 764	9 895	21 065
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rd.	zł	2 675	1 149	2 443	3 909	5 091	7 005	11 216
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	12 226	24 576	4 992	7 995	17 724	28 207	72 447
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych, wytworzone w gosp. rd.	zł	4 411	1 640	3 508	5 791	10 953	17 559	42 081
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	1 040	1 613	543	793	1 491	2 944	9 255
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	2	0	2	0	8	0	45
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	11 655	13 069	8 309	11 448	18 938	27 075	80 440
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	2 893	2 565	2 147	3 408	5 383	7 658	18 144
SE345	Energia	zł	5 839	7 403	3 852	5 237	9 553	13 546	42 790
SE350	Usługi	zł	1 237	1 080	987	1 432	1 521	2 642	8 953
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	1 686	2 022	1 323	1 370	2 481	3 230	10 554
SE360	Amortyzacja	zł	11 041	9 835	9 336	12 089	18 925	24 922	47 785
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	2 777	3 601	1 337	2 084	4 649	8 091	44 353
SE370	Wynagrodzenia	zł	2 011	3 171	1 004	1 237	2 224	3 824	29 081
SE375	Czynsze	zł	418	123	200	483	1 163	2 551	9 901
SE380	Odsetki	zł	348	308	133	364	1 262	1 717	5 371

Tabela 4.3-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według wielkości powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	7 581	4 290	6 631	9 396	13 230	19 645	55 524
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	1 820	554	1 463	2 505	4 120	7 458	18 231
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	1 820	554	1 463	2 505	4 120	7 458	18 231
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE620	Pozostałe dopłaty	zł	3 549	2 849	3 455	4 018	4 410	4 073	11 734
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	zł	571	181	460	828	1 206	1 371	6 485
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (LFA)	zł	595	380	482	776	1 238	1 970	3 023
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	2 240	2 285	2 457	2 178	868	128	383
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	188	45	134	269	334	537	3 311
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE630	Płatności "decoupled"	zł	2 025	841	1 580	2 604	4 366	7 577	22 247
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	2 025	841	1 580	2 604	4 366	7 577	22 247
SE640	Dodatkowe wsparcie	zł	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 4.3-6 Salda dopłat i podatków według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	6 830	4 049	5 795	8 403	12 536	18 257	51 852
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	7 581	4 290	6 631	9 396	13 230	19 645	55 524
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	-132	193	-332	-277	404	154	1 579
SE390	Podatki	zł	620	434	504	716	1 098	1 542	5 251
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-416	-692	-158	-814	114	-751	1 342
SE406	Dopłaty do inwestycji	zł	340	45	199	456	1 597	1 934	4 862
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	756	737	357	1 270	1 483	2 685	3 519

Tabela 4.3-7 Dochód na gospodarstwo rolne według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE131	Produkcja ogółem	zł	68 909	83 012	44 443	63 511	125 658	183 122	543 885
SE275	Zużycie pośrednie	zł	37 182	48 175	22 413	33 941	63 405	99 673	299 620
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	6 830	4 049	5 795	8 403	12 536	18 257	51 852
SE410	Wartość dodana brutto	zł	38 557	38 886	27 825	37 973	74 789	101 705	296 117
SE360	Amortyzacja	zł	11 041	9 835	9 336	12 089	18 925	24 922	47 785
SE415	Wartość dodana netto	zł	27 515	29 051	18 489	25 884	55 863	76 783	248 332
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	2 777	3 601	1 337	2 084	4 649	8 091	44 353
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-416	-692	-158	-814	114	-751	1 342
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	24 322	24 758	16 995	22 986	51 328	67 941	205 321

Tabela 4.3-8 Dochód na osobę według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/AWU	16 668	18 255	11 948	14 875	27 736	36 744	61 596
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/FWU	16 043	18 086	11 582	13 927	27 961	38 272	94 540

Tabela 4.3-9 Bilans na koniec roku obrachunkowego według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE436	Aktywa ogółem	zł	234 864	193 028	191 190	265 949	440 293	578 805	1 357 706
SE441	Aktywa trwałe	zł	197 838	164 427	162 613	226 323	365 334	474 053	1 028 683
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	43 405	27 033	38 631	50 579	94 063	102 946	252 842
SE450	Budynki	zł	97 120	106 253	81 258	99 090	139 895	170 889	286 282
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	zł	51 170	28 666	37 447	68 173	118 183	180 008	447 262
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	zł	6 143	2 475	5 277	8 481	13 193	20 208	42 296
SE465	Aktywa obrotowe	zł	37 026	28 601	28 576	39 626	74 958	104 753	329 023
SE470	Stado obrotowe	zł	6 667	5 876	5 205	6 994	12 198	18 392	47 030
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	15 816	7 124	13 145	19 340	38 058	53 025	143 195
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	14 544	15 601	10 226	13 291	24 702	33 335	138 798
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	12 081	13 004	4 218	13 060	37 055	46 836	181 110
SE490	Kredyty długoterminowe	zł	8 740	9 698	2 919	9 561	25 228	35 615	129 832
SE495	Kredyty krótkoterminowe	zł	3 341	3 305	1 299	3 499	11 828	11 221	51 278
SE501	Kapitał własny	zł	222 783	180 024	186 972	252 889	403 237	531 969	1 176 595

Tabela 4.3-10 Wskaźniki finansowe według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	11 158	5 180	7 314	16 667	26 179	40 849	121 548
SE510	Srednia wartość kapitału pracującego	zł	198 575	176 882	159 150	218 230	372 712	475 411	1 080 685
SE516	Inwestycje brutto	zł	7 779	5 552	2 732	13 123	21 104	35 670	93 285
SE521	Inwestycje netto	zł	-3 263	-4 283	-6 604	1 034	2 179	10 748	45 499
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	29 854	31 814	21 815	27 700	58 750	79 037	206 980
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	23 009	25 633	18 921	17 802	38 940	54 311	138 505

Literatura

- [1] Bednarski L., Borowiecki R., Duraj J., Kurtis E., Waśniewski T., Wersty B.: Analiza ekonomiczna w przedsiębiorstwie. Akademia Ekonomiczna, Wrocław, 1993.
- [2] Commission Decision 78/463/EEC: of 7 April 1978 establishing a Community typology for agricultural holdings.
- [3] Commission Decision 85/377/EEC: of 7 June 1985 establishing a Community typology for agricultural holdings.
- [4] Commission Decision 1999/725/EC: of 22 October 1999 amending Decision 85/377/EEC establishing a Community typology for agricultural holdings (notified under document number C(1999) 3414).
- [5] Commission Decision 2003/369/EC: of 16 May 2003 amending Decision 85/377/EEC establishing a Community typology for agricultural holdings (notified under document number C(2003) 1557).
- [6] Commission Regulation (EC) No 2253/2004 of 23 December 2004 amending Regulation (EEC) No 2237/77 on the form of farm return to be used for the purpose of determining incomes of agricultural holdings.
- [7] Commission Regulation (EC) No 800/2007 of 6 July 2007 amending Regulation (EEC) No 1859/82 concerning the selection of returning holdings for the purpose of determining incomes of agricultural holdings.
- [8] Commission Regulation (EC) No 1470/2007 of 13 December 2007 amending Regulation (EEC) No 1859/82 concerning the selection of returning holdings for the purpose of determining incomes of agricultural holdings.
- [9] FADN. An a to z of methodology. Office for Official Publications of the European Communities. Luxemburg 1989.
- [10] Goraj L., Osuch D., Sierański W.: Plan wyboru próby gospodarstw rolnych Polskiego FADN od roku obrachunkowego 2008. IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2007.
- [11] Goraj L., Osuch D.: Algorytmy do klasyfikacji gospodarstw rolnych według metodyki Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych z zastosowaniem współczynników SGM „2004”. Ekspertyza wykonana na potrzeby GUS, maszynopis IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2007.
- [12] http://ec.europa.eu/agriculture/rica/index_en.cfm.
- [13] http://circa.europa.eu/Public/irc/agri/rica/library?l=/information_documentation/basic_definitions/definitions_variables/_EN_1.0_&a=d.
- [14] Mańko S.: Analiza finansowa gospodarstwa rolniczego. Minikowo, 2001.
- [15] RI/CC 1256 r. 5. Farm Return Data Definitions. EUROPEAN COMMISSION. Brussels June 2008.
- [16] RI/CC 1296. The weighting system for the UE-FADN results. EUROPEAN COMMISSION. Brussels 1999.

- [17] RI/CC 882 Rev. 8.1. Definitions of Variables used in FADN standard results. EUROPEAN COMMISSION. Brussels 12 April 2007.
- [18] Regulation No 79/65/EEC of the Council of 15 June 1965 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Economic Community.
- [19] Skarżyńska A., Goraj L., Ziętek I.: Metodologia SGM "2002" dla typologii gospodarstw rolnych w Polsce. IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2005.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Druk i oprawa: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB